

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXVII

Price 25c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Thursday, July 24, 1980

Nr. 141

BANI SADR PRISAIKDINTAS PREZIDENTU

VALSTYBĖS SEKRETORIUS EDMUND MUSKIE DĖKOJA ALTAI

Valstybės sekretorius Ed. Muskis, dėkodamas už ALTOs pirmininko dr. K. Šidlausko sveikinimą, atsiuntė laišką, kuriame pažymi, kad pasaulis yra sąmyšyje. "Tokiame pasaulyje, — rašo Muskis, — tikim, kad JAV turi būti pastovumo ir tvirtumo šaltinis. Amerika tebeprisilieka didžiųjų galimybių šalis. Jeigu ir yra rizikos, tai yra ir galimybių. Panaudoti visus sugebėjimus vesti mūsų užsienio politikai. Savo naujose atsakingose pareigose esu reikalingas Jūsų paramos", — rašo Muskis.

SIKIANČI ISLAISVINČI B. GAJAUSKĄ

Amerikos Lietuvių Taryba pasiuntė raštus AFL-CIO tarptautinių santykių direktoriui Ernest Lee, senatoriui Alan Cranston, kongresmanui Benjaminui Gilman, dėkojant, kad jie sutiko rūpintis išlaisvinimu okupantų kalinamo Balio Gajausko.

Juos visus aplankė Br. Gajauskienė, gyvenanti Santa Monica, Calif., ir uoliai besirūpinanti, kad atgautų laisvę B. Gajauskas. Jai šie aukšti pareigūnai pažadėjo padėti.

CICERO ALTOS REZOLUCIJA

Cicero Lietuvių Tarybos sušauktame birželio mėnesio minėjime buvo priimta rezolucija ir pasiūta JAV vyriausybės nariams dėkojant už Lietuvos inkorporacijos nepripažinimą, skatinant, kad JAV būtų karščiau ir ekonomiškai stiprios ir tada galėtų dar sėkmingiau ginti žmogaus ir tautų teises, ginti pavergtus kraštus.

TARPTAUTINĖ KONFERENCIJOJ ŠVEICARIJOJ

Specialia telegrama dr. Kazys Šidlauskas, ALTos pirmininkas, įgaliojo dr. Petrą Wytleną atstovauti Amerikos Lietuvių Tarybai Šveicarijoje vykstančioje Pasaulio antikomunistinės lygos tarptautinėje konferencijoje. Toje konferencijoje bus ir antras ALTos atstovas — dr. Petras Kaškelis.

(ALT Informacija)

FBI pranešė Senato komitetui, kad Medicaid ir Medicare programų operacijose veikia kriminalinis sindikatas. FBI remiasi 1977 metais Kalifornijoje vesto slapto tyrinėjimo duomenimis.

Ketvirtadienį aukso uncija kainavo \$630.

KALENDORĖLIS

Diepos 24: Kristina, Ursinas, Jurgas, Balanda, Seigis, Vaižbutas.

Saulė teka 5:37, leidžiasi 8:17. Oras šiltas.

KARBITO PIUKLAI GALI BŪTI PAVOJINGI

CHICAGO, Ill. — Sears & Roebuck bendrovės parduojami karbitai (carbide) piuklai vartotojui gali būti pavojingi. Sears bendrovė pardavė apie 55,000 tokių piuklų.

Karbitiniai piuklo danties galai yra žymiai kietesni už kitas piuklo dalis. Tas kietumas sustiprina piuklą, lengviau juo pjauti, jis gali atpjauti kietesnę medžiagą, bet tas kietumas sudaro pavojų plovėjo sveikatai. Piuklo danties galukas yra truputį storesnis. Tas karbitas, greitai besisukdamas, kartais išmuša piuklą nuo savo ašies. Jei jis besisukdamas piuklas paliečia plovėją, tai gali jį sužaloti. Buvęs atsikimimas, kad šitaip ištrūkęs piuklas vieną žmogų užmušė.

Sears bendrovė yra pagaminusi priemones nelaimė išvengti. Kas į Sears kreipsis, tai veltui gaus tas priemones ir nurodymus, kaip išvengti nelaimės.

RUSAI ISITIKINĖ, KAD REAGANAS LADINIS

MASKVA, Rusija. — Sovietų žurnalistas Georgi Arbatov, atkinkęs Sovietų užsienio politikos interpretatorius, komunistų tarpe skleidžia žinias, kad šių metų lapkričio mėnesį Amerikos rinkimus gali laimėti R. Reaganas. Arbatovas komunistams pasakoja, kad Sovietų Sąjungos vadai yra pasiruošę vesti būtiną su Reaganu, nes Sovietų vadai jau ir anksčiau varė būtiną su respublikonų administracija.

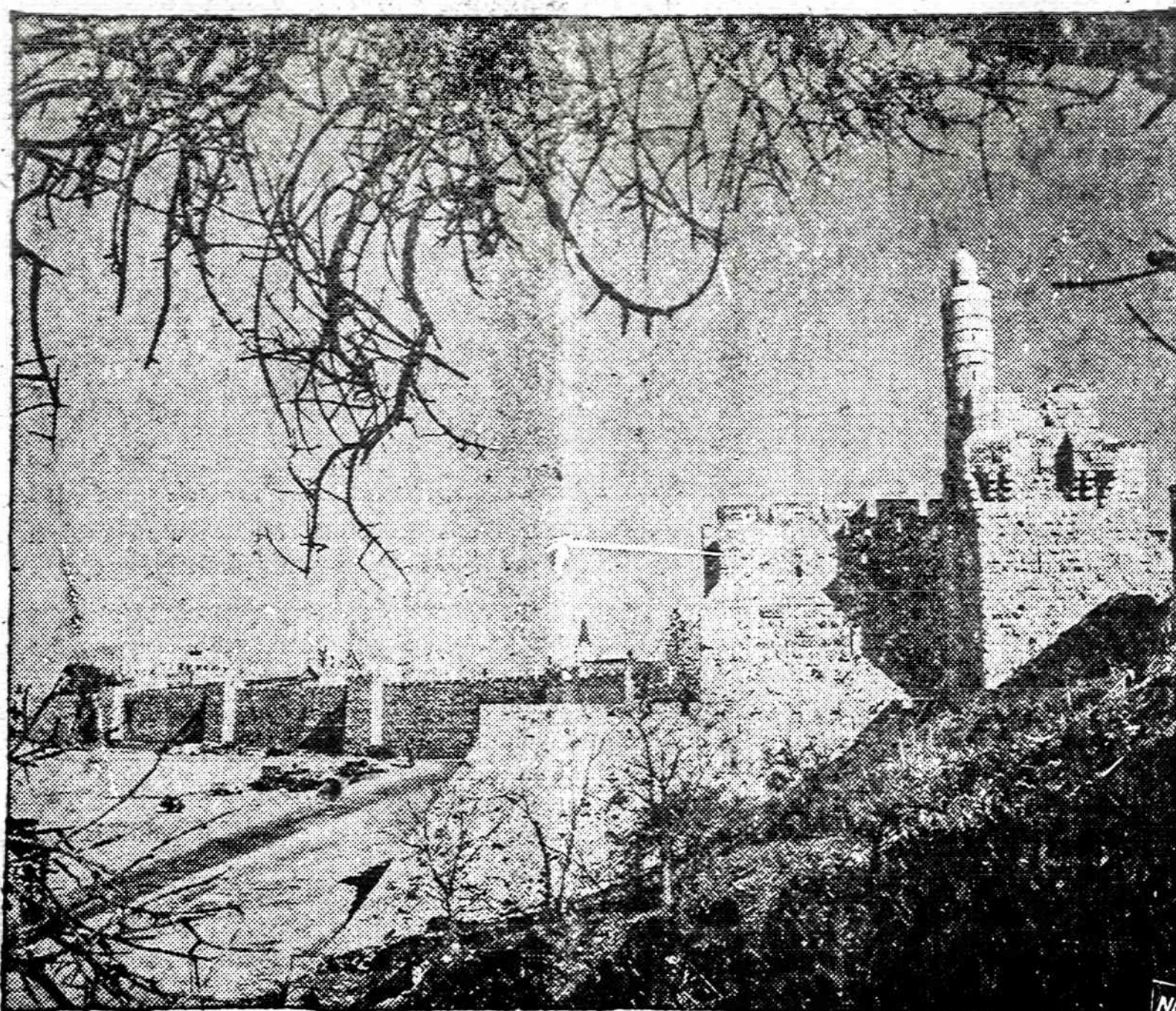
Gerai informuoti Sovietų šaltiniai žino, kad spaudoje, televizijoje ir radijo stotyse varoma labai didelė propaganda prieš Carterį. Šios priemonės gali paveikti amerikiečius ir versti juos keisti krašto prezidentą.

RUSAI ARESTUOJA NEPATENTUOJUSIUS

NEW YORK, N.Y. — Sovietų valdžia įsakė įmesti į lėktuvą 30 metų gydytoją, atvežti jį į New Yorką ir patarė jam daugiau nebegrįžti. Panašiai jie padarė su Solženycinu ir kitais Sovietų inteligentais, reikalavusiems pagrindinių žmogaus teisių, kurias garantuoja Helsinkio aktai. Paaiškėjo, kad į New Yorką atvežtas gydytojas Juri Jarym Arbatov buvo disidentas, pripažįstamas sovietinė konstitucija, bet reikalavęs pagrindinių žmogaus teisių. Rusams nusibodė jo reikalavimai, todėl ir nutarė jį ištrėmti.

Arbatovas, susiorientavęs New York, pradėjo pasakoti, kad paskutiniaisiais keliais mėnesiais Sovietų policija suėmusi labai daug nepatenkintų krašto gyventojų.

Romoje vagys iškasė tunelį po miesto savivaldybės seifu, bet darba jiems nebaigus, policijos šuo surado tunelį.

Izraelio ir Egipto atstovai tariaisi dėl Jeruzalės likimo. Izraelis nori valdyti visą miestą, bet Egiptas reikalauja Jeruzalę padalyti.

CHOMEINIO PRIEŠAS NUŠAUTAS AMERIKOS SOSTINĖJE

REVOLIUCINĖ IRANO VALDŽIA NAIKINA OPOZICIJĄ NE TIK SAVO KRASTE, BET IR UŽSIENYJE

WASHINGTON, D.C. — Antradienį Washingtono priemiestyje, prie savo rezidencijos frontinių durų, buvo nušautas keleto revoliucinių šūvių užsienio iranėčių vadas Ali Tagatabai, buvęs spaudos skyriaus vedėjas Irano ambasadoje Washingtone. Jį nušovė juodaodis, vaizduojęs paštininką, atvežęs pašto mašiną specialaus pristatymo paketa.

FBI ir policija ieško jauno negro, kuris su dviem ar daugiau draugų užpuolė 31 m. paštininką Tyrone Frazier, atėmė iš jo vasarinę paštininko uniformą ir pašto mašiną, o jį surisė paliko nušalioje vietoje. Uniforma ir mašina buvo panaudotos vykdančiam žmogžudystę. Ali Tabatabai buvo Amerikos iranėčių, besipriešinančių mulos Chomeini režimui, vadas. Prieš mūlą Chomeinį ir jo valdžią ateinančių sekmadienį buvo ruošiamos demonstracijos Washingtone ir Los Angeles. Demonstracijas organizavo ir joms vadovavo Ali Tabatabai. Apie jį jis kalbėjo telefonu su buvusiu Irano demokratinės valdžios premjeru Bachtiaru, dabar vadovaujančiu pasaulinei koalicijai prieš Chomeinį ir jo režimą. Tą dieną Ali Tabatabai buvo pakviestas kalbėti vienoj Washingtono radijo stoty, tačiau sakėsi bijąs eiti iš namų dėl to, kad gautų grasinimų telefonų.

Kaip jau buvo pranešta, penktadienį buvo pasikėsinta prieš Bachtiaro gyvybę Paryžiuje. Laikė pasikėsimo žuvo prancūzų policininkas ir iranietis, keturi asmenys sužeisti, trys teroristai sušauti. Manoma, kad atėmus užsienyje organizuoja Islamo Sargybinių organizacija, padedant Sirijai ir palestiniečiams.

KALTINAMI KELEIVIO NUŽUDYMU

Trys Čikagos policininkai — Fred Christiano, Louis Klish ir Fred Earullo — paskirti CTA apsaugai, kaltinami nužudymu keleivio už rūkymą L traukinyje. 51 metų Richard Ramsey, būdamas girtame stovyje, nepaklausė įsakymo ir pasipriešino ir patyrė, kad jis jokių nerūgų neturi, bet kad jį kankina tik artritas, tai sakė, jį pusiau pasveiko. Jis apramino suintųjų gimines.

UGNIKALNIS VĖL PRADĖJO VERZTIS

VANCOUVER, Wash. — Geologai jau prieš porą savaitių pradėjo pranašauti, kad šv. Elenos ugnikalnis vėl prasivers. Antradienio popietę kalno viršūnė vėl prasiveržė ir pradėjo verstis dujas, akmenis ir pelenus dešimties mylių aukštumon.

Pirmieji smūgiai buvo labai stiprūs, bet po kelių valandų ugnikalnis aprimo. Antradienį ir trečiadienį dar buvo keli prasi-veržimai. Ant kojų buvo pastatyti visi Couyar stities gyven-tojai.

Britanijoje dabar be darbo yra 7.8% visos darbo jėgos arba 1.9 milijono darbininkų. Tai didžiausias nuosimtis ir didžiausias nedirbančiųjų skaičius nuo didžiosios depresijos laikų.

Japonai sutiko sumažinti automobilių vežimą į Ameriką, bet visų pirma nori patekinti anksčiau gautus užsakymus.

IRANIEČIAI ELGESI ŽMONIŠKAI SU SUIMTAISIAIS

WASHINGTON, D.C. — Richard Queen, praleidęs 250 dienų iranėčių nelaisvėje, užklaustas, ar amerikiečiai ten buvo žiauriai tardomi, mušami ar kankinami, atsakė, kad su jais iranėčiai nebuvo tokie žiaurūs, kaip daugelis įsivaizdavo.

Queen pasakė, kad paskutinėmis 5 savaitėmis jis buvęs atskirtas nuo amerikiečių, nes sunkiai sirges, jį kankinęs piktas artritas. Blogiausia, kad Irane jis nežinojo, kokia liga jį kankino. Kai atvažiavo Vokietijoje ir patyrė, kad jis jokių nerūgų neturi, bet kad jį kankina tik artritas, tai sakė, jį pusiau pasveiko. Jis apramino suintųjų gimines.

CHICAGOJE SVEČIUOJASI ALGIRDAS IDIKA

CHICAGO, Ill. — Iš Brazilijos į Tautinių šokių šventę atvažiavo inž. Algirdas Idika. Kartu su juo į Chicago atvyko dvi grupės lietuvių šokėjų, kurie kartu su kitais šoko šventės metu.

Inž. Idika yra apsisotęs savo pažįstamus Chicagoje. Jis čia rengiasi praleisti kelias savaites. Jeigu kas norėtų su juo susišniti, tai galėtų jį pasiekti šiais telefonais: (312) 991-9081 arba (217) 546-6203.

Dominikos premjere išrinkta 61 metų advokatė Mary Eugenia Charles. Tai pirmoji moteris to krašto istorijoje tose pareigose. Jos maža Laisvės partija laimėjo rinkimus didele balsų dauguma.

Britų komikas Peter Sellers, Amerikoje pagarsėjęs apkepinimų — pajų į veidą mėtymu bei tokio tipo kautynėmis, gavo širdies smūgį ir išvežtas į Middlesex ligoninę Londone. Jis yra 54 metų amžiaus.

MULA CHOMEINI NENORĖJO, KAD JO SŪNUS BŪTŲ PREMJERU

PREZIDENTAS RENGIA SI PIRMAUSIA SVARSTYTI 52 AMERIKIEČIŲ LIKIMĄ

TEHERANAS, Iranas. — Dievas yra didis, jei mane paskyrė Irano prezidentu, — pareiškė Abolhasan Bani Sadr, kai Islamo parlamentas jį išrinko ir prisaikdino Irano prezidento pareigoms.

Bani Sadr jau ėjo Irano respublikos prezidento pareigas. Jį išrinko Irano piliečiai balsavimu, nors iš tikrųjų toms pareigoms paskyrė Islamo revoliucinis komitetas, bet komitetas jau baigia savo dienas. "Išrinktas" naujas Islamo parlamentas, kuris ims savo žinion krašto valdymą ir rengiasi leisti svarbiausius įstatymus.

Bani Sadr pirmą kartą Islamo revoliucinės tarybos buvo prisaikdintas prezidento pareigoms šių metų sausio 25 dieną. Už dešimt dienų pats mula Chomeini patvirtino pirmą Irano prezidentą ir gavo pažadą, kad Irano prezidentas klausys mulos Chomeinio galutinio sprendimo.

Iki to meto Bani Sadr buvo Irano finansų ministeris. Jis buvo labai susirūpinęs sunkėjancia Irano finansine būkle, bet nieko tada negalėjo padaryti. Reikalinga pablogėjo, kai prezidentas Carteris išaldė visus Irano dolerius, investuotus Amerikos bankuose ir biznio įstaigose. Prezidentas Carteris išaldė Irano investicijas, kai dabartinė Irano valdžia nutarė neišleisti suimty Amerikos diplomatų ir ambasados tarnautojų.

Irano islamiško parlamento naujai prisaikdintas prezidentas Bani Sadr antradienį pasiūlė naują krašto premjerui išrinkti mulos Chomeinio sūnų Ahmad Mula Chomeini, vėl patyręs apie dešimt savo veto ir pareikalavo, kad jo sūnus jokių būdu nebūtų Irano premjeru.

Parlamentui paskaičius mulos Chomeinio veto, prezidentas Bani Sadr pareiškė, kad jis ateinančią dieną gal pristatys naują asmenį šiam postui, nes dabar jam reikės pasitarti. Jeigu dabartinis švietimo ministras Mohammed Ali Rajai sutiktų eiti premjero pareigas, tai visas reikalus greitai pasibaigtų.

JAUNIMAS TAIKIAI REGISTRUOJASI

CHICAGO, Ill. — Pirmadienį jaunimui dar nebuvo aišku — turi jaunimas registruotis, ar dar nereikia. Aukščiausiojo teismo teisėjas patvarkė, kad privalo registruotis, kaip prezidentas Carteris yra įsakęs.

Aukščiausias teismas tiksliai vėliau galės nuspręsti, ar prezidento įsakymas teisingas ar neteisingas. Jeigu teismas išaiškintų, kad vyrų registracija būtų priešinga Konstitucijai, tai tada galės ją nutraukti, bet jeigu ji būtų teisinga, ir registracija reikalinga, tai tada gali kraštui pasidaryti žalos, jos nepavedus. Privalo registruotis ir tie, kuriems sąžinė neleidžia būti karo tarnyboje. Jeigu jie neužsiregistruotų, tai jokių išimčių jiems negalės padaryti.

Kinijoje naftos ieškant ištiko nelaimė Chihli įlankoje. Apsivertus mašinai, žuvo 72 darbininkai.

Antradienį nuo karščio Amerikoje mirė 75 asmenys. Iš viso iki trečiadienio nuo karščio mirė 1,208 asmenys.

Irano parlamente nuotikos buvo gana karingos. Pirmadienį rytą buvo sušaudyti penki Irano aviacijos lakūnai. Jie visi buvo skaitomi Bachtiaro draugai ir kaltinami sąmokslu prieš dabartinę Irano vyriausybę.

Prezidentas Bani Sadr taip pat pranešė parlamentui, kad jis, gavęs premjerą Iranui, parlamento dienotvarkėn įrašys 52 amerikiečių bylą. Jis pareiškė, kad prašys parlamentą tuojau svarstyti šią bylą, nes nuo jos priklauso Irano finansinė būklė. Bani Sadr siūlys išleisti visus amerikiečius ir tuojau tvarkyti finansinius reikalus.

Prezidentą Bani Sadr labai išvargino karių planuotas perversmas, jis nebuvo tikras, ar pasiliks krašto prezidentu. Išsprendus šiuos klausimus, Bani Sadr skirs daugiau laiko krašto ūkiui.

Komitetas Naujienoms padėti susirinko posėdžio. Iš kairės į dešinę matome inž. A. Dubauską, Andrių Juškevičių, dr. Vytautą P. Dargį, A. Repšienę, A. Kožicą, J. Jasiūnių ir D. Adomaitį.

BENDRUOMENĖS VAGOS

LEIDĖJAS-J.A.V. LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS CENTRO VALDYBA

Redaguoja Z. JUŠKEVIČIENĖ.

Raštus siųsti: 1616 So. 49 Cl., Cicero, Ill.

Redakcinė komisija: ST. JUŠKĖNAS, A. PLEŠKYS, A. REPŠIENĖ, J. VAICIONAS

LA. VI. TILICPLYS

IS TOLIMOS PRAEITIES

Tur būt, kiekvienas žmogus, skaitydamas Lietuvos istorijoje apie Pilenus ir jų kunigaikštį Margį (ar Margirį), giliai susimąsto.

Siemet suejo 644 metai nuo tos tragedijos. 1566 metų vasario mėn. 24 dieną kryžiuočių ir jų taikininkų armija, susidedanti iš 6,000 karių, apgrie Pilenus ir po dviejų kautynių vasario 26 d. pilį sudegino. Rūmai degant dar gyvi esą Pilenų gynėjai, matydami praaimesį, sudegino visą turtą, išžude savo šeimas, patys nusizude ir visi dingo degančios pilies liepsnose.

Kryžiuočių grobis buvo labai menkas: jokių belaisvių, jokio turto, tik būrelių karvių, kurias Pilenų gynėjai buvo pasiėmę maistui.

Kryžiuočių kronika nieko nemini apie jų nuostolius, bet, tik but, nuostolai žmonėms buvo dideli, nes jie toliau į Lietuvą nesibrovė ir grįžo atgal.

Pilenų gynėjai atliko savo pareigą su stebėtinai dideliu atsakomybės pajautimu, su begalės tėvynės ir tautos meile, visai ašizadedami savęs.

Nedavo ten kalbos nei apie derybas, nei apie pasitraukimą, nei apie nuotaikas. Tai nesąlyginė kova su priešu, kuri mus moko ir įpareigoja. Juk esame jų palkuonys.

Kunig. Margiui ir visiems Pilenų gynėjams prilygsta tik graikų spartiečiai, termopilų tarpeidžio gynėjai, 480 metais prieš Kristų, ir Alamo gynėjai 1836 metais, kur 181 vyrai šešias dienas grumėsi su meksikiečių generolo Antonio Santa Anna 4,000 vyrų armija.

Kunigaikščio Margio ir jo karių dvasia buvo labai gerai su prasta patarzanų, veikusių okup. Lietuvoje po II Pasaulinio karo. Jie puikiai žinojo, kad laimėti nėra vilties, o išvengti nelaisvės patys save susprogdindavo. Dabartiniai disidentai, nežinūdami ilgiausio kalinimo bausnių, sunaštinančių visą jų gyvenimą, kelia tiesos balsą ir ištaiiko tautą sąmoninga.

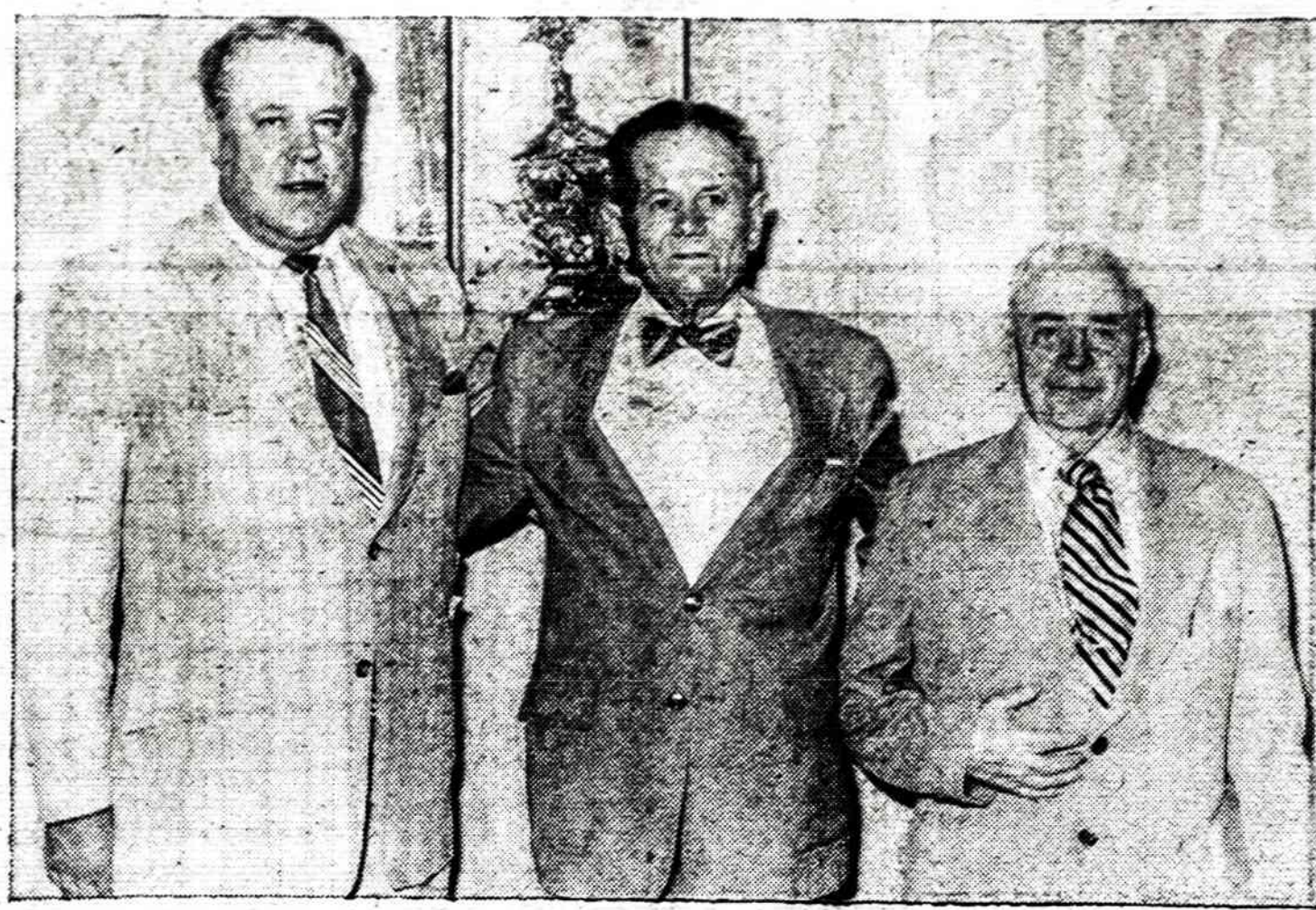
Rodos, turėtume iš šių pavyzdžių pasimokyti ir mėginti sekti jų pėdomis, bet taip nėra. Mes, tur būt, esame iš prastesnio molio. Kovojame tarp savęs. Daugeliui savo partijos ar organizacijos reikalas darosi svarbesnis už bendrą reikalą. Kai kurie tautiečiai mano, kad jie būtinai turi vadovauti, visai nesivaržydami kitus niekinti.

Griovimas mūsų senų, gerai veikiančių, organizacijų ir no ras jų veiklą dubliuoti yra tikra nelaimė. Jau turime labai išgarsintą kažkokį "visuomeninių reikalų komitetą", kuris mėgina dubliuoti ALTos ir VLIKO veiklą. Tikimės, kad tie "dubliatoriai" susipras, sustabdys savo niekingą griaujamą darbą ir prisidės prie naudingos veiklos. "Visuomeninių reikalų komitetas" yra pasėka tuščių ambicijų, pasėka siauro garvojimo. Tai pasitarinimas priešui.

Dar blogiau su visokio plauko bendradarbiautojais ir tiltoriais. Jų elgesys yra visai priešingas kunig. Margio dvasiai. Jie nenori skirti bendravimo su tauta ir bendradarbiavimo su okupanto įstaigomis prasmę, kitiems klaidinti. Kai kurie iš jų net pradedą aiškinti, kad komunizmas jau pasikeitė ir jau nepavojingas. Jie nepajęgia ar nenori suprasti skirtumo tarp laisvės ir vergijos, tarp demokratijos ir diktatūros, tarp tiesos ir melagingos propagandos. Jie nesigėdijo sakyti panegirikas priešui, kada tauta taip sunkiai kovoja ir pamažu naikinama. Tai jau visiškai nutolinimas ne tik nuo Pilenų dvasios, bet ir nuo pareigos ir garbės.

Jeigu kas mano, kad nepriklausomybę atgauti galima einant per Maskvą, tą žmogų galima nurašyti — jis tarnauja priešui, ar tai suprasdamas, ar ne. Daugelis, dėl savo negalvojimo ar naivumo, stiprina visų bendras pastangas. Ryškus pavyzdys yra solisto Vaclovo Daunoro koncertas jaunimo centre. Komunistų partija jį atsiuntė Amerikon propagandos tikslais.

Mes juk esame naikinamos tautos vardu įpareigoti kovoti su apgaulinga Sovietų propaganda. Jau vien dėl to V. Daunoro koncertas lietuviškos kultūros židiniuose yra neprimtinas. Žiūrint iš V. Daunoro asmeniškos pusės, yra tik dvi galimybės. Jeigu jis yra nuosirdus komunistas (kuo labai sunku patikėti) ir savo noru atvyko čia propaguoti sovietinio "rojaus", tai nebuvo jokios patelinamos priežasties dalyvavimu jo koncerte prisidėti prie sovie-

Dr. Vytautas P. Dargis, Andrius Juškevičius ir Ignas Serapinas atstovavo Reorganizuoją JAV Lietuvių Bendruomenę New Yorke vykusoje veiksmų konferencijoje.

tinės propagandos pasisekimo. Jeigu V. Daunoras yra nuosirdus lietuvis, tik apsimetęs, ar teroru priverstas (šeima liko, kaip užstalas) tarnauti rusams, tai pamatęs pilną salę turėjo širdyje labai ir labai nuliūsti. Jis būtų be galo įsimingas, matydamas salę tuščią, arba jeigu salės iš viso būtų negavęs, nes žinotų, kad Amerikos lietuviai sąmoningi, supranta savo vaidmenį ir nesiduoda sovietinės propagandos apgauti.

Koncerto piketuotojai ir norėjo šia prasme atkreipti į tai visų dėmesį. Labai gaila, kad kai kam reikia tiesiog kuolu duoti per galvą, kad jo tingios smegenys pajudėtų. Kai kurie autoriai, rašydami apie V. Daunoro koncerto piketavimą, cituoja net švento Rasto žodžius: "Atėjo pas savuosius, bet savięji jo nepriėmė". Bet tai netiesa. "Vilnės" skaitytojai ir dar kai kas jį priėmė labai šilta.

Kai kurie autoriai suranda dar ir šitokių sprendimų: "Jeigu kas nori į tuos koncertus eiti, tegul eina, o kas nenori, tegul juos ignoruoja". Atrodo, kad ne Saliamonas geriau, nesugalvotų, bet tikrumoje taip nėra. Juk nesakome, kad kas nori vogti, tegul vagia, o kas nenori, tegul nevagia. Arba vėl nesakome, kad kas nori vaikus mylėti, tegul myli, o kas nenori, tegul vaikus žudo — dar abortus. Arba vėl nesakome, kad kas nori flirtuoti su kaimyno žmona, tegul flirtuoja, o kas nenori, tegul ją ignoruoja.

Kaip matome, toks sprendimas, kad kas nori eiti į komunistų ruošiamus koncertus, tegul eina, o kas nenori, tegul neina, nėra joks saliamonškos išminties perlas, arba gal su jokia išmintimi nieko ne bendro neturi. Viskam yra ribos, kurių peržengti negalima. Taip yra ir su prieš propagandistais. Nors jie būtų ir dori žmonės, bet kol savo darbais tarnauja Maskvai — jie yra ignoruoti.

Sakoma, kad iš istorijos mokomės, tai kodėl nepasimokinti iš Pilenų dvyrių? Jeigu juos laikome drąsos, tautos ir tėvynės meilės bei pareigingumo simboliais, tai kodėl nepažiūrėti į naujai iškilančias problemas iš jų galvojimo taško? Kas būtų priimtina jiems, turėtų būti priimtina ir mums. Kas nepriimtina jiems, turėtume ir mes atsimti.

Gal išnyktų iš mūsų lietuvių bei žurnalo visokie perdėjimai, nutilėjimai, melas, šmeižtai ir ta gausybė koliojimųsi. Gal pradėtume vaisingą darbą, vietoje ardomojo. Taip tikrai kadaise šaunių vyrų ir šaunių moterų gyventa. Nesusimulinkim patys save ligi nereikšmingų dulkių ir nenuskęsim savo gėdoje.

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ — IŠEIVIJOS KULTŪRINIS TRIUMFAS

Plati išėivija, ypač Chicago lietuvija tebegyvena pasisekusios, didingos, meniškos ir spalvingos tautinių šokių šventės ženkle. Reikė'o tik stebėti, kaip pasigėrėtinai meniškai jaunimas šoko! Tūkstančiai jaunimo visi drauge šoko kaip vienas, veik akimirka į šokio aikštę įbėgdavo ir taip pat meniškai vikriai. Iš jos išbėgdavo: čia aikštė pilna šokančio jaunimo, akimirka ir aikštė vėl tuščia, tai tikras meno burtas! Netenka abejoti kad šitokio aukšto šokio lygio atsiekimui teko ir gerokai padirbėti, daug prakaito lašų nubraukti ir mokytojams ir šokėjams, už ką jiems ir priklauso visu šventės dalyvių didelė pagarba ir padėka. Du tūkstančiai trys šimtai šokėjų ir arti dvilikos tūkstančių žiūrovų minia akivaizdžiai pademonstravo išėivijos tautinį kultūrinį gyvastinumą, o netiesiogiai ir Lietuvos laisvės ryžtą. Atseit, buvo pade-

tautinių šokių šventės yra gavusios tokį politinį dėmesį: ir JAV prezidentų sveikinimai gauti, ir prezidentienės net asmeniškai dalyvavimu pagerbė lietuvius. Anksčiau buvo gaunamos ir prezidentų nuotraukos, kurios puošė šventės leidinius, ko šį kartą visai nebuvo.

Prezidentinio dėmesio stoka kelia įtarimą ir rūpestį

Jei Baltųjų Rūmų politikai atsisakė, kad ir neoficialiai, pasitelti jiems siūlomoms šventės dalyvių balsus (net 12,000 jų!), net neatsakė į kvietimą, tai reiškia, kad jie turėjo tam gana rimto pagrindo. Taip ir yra. Esama situaciją išvalgius, galima daleisti, kad Baltųjų Rūmų politikai, kaip sakoma, jau trenkė duris prieš nosį Liet. B-nės vadovams ir visiems kitiems tiltų statybos politikieriams. Atseit, jiems davė išėjimą baigti veidmainišką politiką vedus. Iš tikrųjų, diktatūros šalininkai niekada nesutlipo ir nesutlipsis ant vieno suolelio su demokratijos vadovais...

Tik didelis rūpestis, kad dėl mažos pasimetusių politikierių kaltės nenukentėtų Lietuvos laisvinimo reikalas Baltuosiuose Rūmuose. Jei jau kartą šie mūsų politiniai pasimetėliai gavo suprasti, kad jie yra nepageidaujami, tai ir neprivalėtų per jėgą brautis į Baltuosius Rūmus ir ten tik kenkti lietuviškam reikalui. Tenka konstatuoti faktą, kad turėtas puikus, politiškai paveikus tautinių šokių šventės kožiris tapo nepanaudotas Lietuvos laisvinimo reikalui, kas ir tampa giliai apgailestauti, nes tai didelis politinis nuostolis. Į šventę galėjo būti pakviesti tokie lietuvių draugai, kaip Goldbergas, kuris Belgrade ginte gynė Lietuvos reikalą. Ar nereikėjo šventės rengėjams kreiptis į VLIKO, ALTos ir kitų centrinių organizacijų vadovus ir juos prašyti sudaryti kvietinių svečių sąrašą, lietuviško reikalo reikėmų sąrašą ir visus fokius pakeisti į šventę, juos pagerbti ir savop pasitraukti? Tad šventę, politiniu požiūriu vertinant, tenka nurašyti į politinius nuostolius dėl pačių rengėjų kaltės.

Šventės salę pasigesta ir Lietuvos laisvės šūkiu, išsakančių visos išėivijos troškimą ir laisvės viltį. Atseit, dabar buvo tik šokta, kad šokti... Čia aiškiai užčiuopiamas pataikavimas okupantui, visiškai prieštaraujantis išėivijos daugumos įsitikinimui ir jos valiai. Tai tik mažos partinės žmonių neatsakingas politinis siautėjimas!

Ir kitas užtarnautas priekaištas tautinių šokių šventės rengėjams: kodėl buvo nepakviesti, į garbės kėdes nepasodinti mūsų centrinių organizacijų pirminkai, kaip tai VLIKO, ALTos, Reorganizacinės Liet. B-nės ir kitų atstovai? Juk jie atstovauja daugumą ir jų vieta buvo tribūnoje. Kodėl jie buvo ignoruoti, pastumti į pakampes? Tad kur tolerancija ir paprasčiausias mandagumas? Taip, tai yra dar vienas ir akivaizdus įrodymas, kad Liet. B-nės vadovai, kalbėdami apie toleranciją ir solidarumą, tik blefuoja, tik žmonėms dūmus į akis pučia, kad šie nematytų, kur jie suka, kuria politinę linkmę jie žygiuoja ir pačią Liet. B-nę tempia.

Aišku ir kodėl buvo ignoruoti politinių veiksmų pirminkai: jei okupanto agentai įnektina veiksmus, tad suprantama, kad kitaip negali daryti bendradarbiautojai ir tiltų statytojai. Tad ir statomas klausimas: ponai Liet. B-nės vadovai, ar jau ne per toli nužingsniavote į politinius sunkelius?

Principu tautinių šokių šventė yra ne vienos kurios politinės grupės ar vienos kurios politinės partijos šventė. Tautinių šokių šventė yra visų lietuvių kultūrinis pastangų vaisius, visų lietuvių džiaugsmo šventė. Tad ir šventės vadovas privalėjo naudoti savo galvą ir jautsi atsakomybę ne prieš partiją, ne prieš vienos kurios organizacijos vadovybę, ne prieš poną V. Kamantą ar V. Kutkų, bet prieš plačią lietuvią, prieš daugumą. Šito reikalauja demokratinis organizacinis principas. Aiškiai tarant, šventės vadovai neprivalėjo šeimininkauti tik kaip tinka mažai partijai ir kaip patinka okupantui!

JAV Liet. B-nės valdybos pirminko kerštas sudrumstė šventės nuotaiką

Liet. B-nės Valdybos pirminkas V. Kutkus šventės uždaroje kalboje, išvardindamas buvusių tautinių šokių šventių komitetų pirminkus, aiškiai asmeninio keršto sumetimais, nepaminėjo dr. L. Kriaučiūno, kuris surengė net dvi pasigėrėtinai sėkmingas tautinių šokių šventes (trečiąją ir ketvirtąją). Be to, šventei atsiuntė gražų sveikinimą ir pridėjo gan štampos sumos čekį. Keršto priežastis žinoma ir kerštas aiškus, bet (Nukelta į šęštą puslapį)

Chicago lietuviai demonstruoja Chicago centre, reikalaudami laisvės Lietuvai. (Dailininko J. Tricio nuotrauka)

Sausio 20 dieną Marquette Parko parapijos salėje įvyko (R) Liet. Bendruomenės Marquette Parko apylinkės metinis narių susirinkimas. Čia matome to susirinkimo dalyvius. (V. Noreikos nuotrauka)

LIETUVOS BLAIVINIMAS STABDOMAS

(IŠPODZIAI IŠ PIRMŲJO BLAIVININKŲ SUSITIKIMO)

1979 m. rugsėjo 8 d. 14 val. Vilniuje, blaivininkų klube "Saltinis", įvyko pirmasis oficialus blaivininkų susitikimas — konferencija. Jos tikslas — žadinti iš apsnūdimo ir įtraukti į aktyvią kovą su girtavimu plačiąja visuomenę.

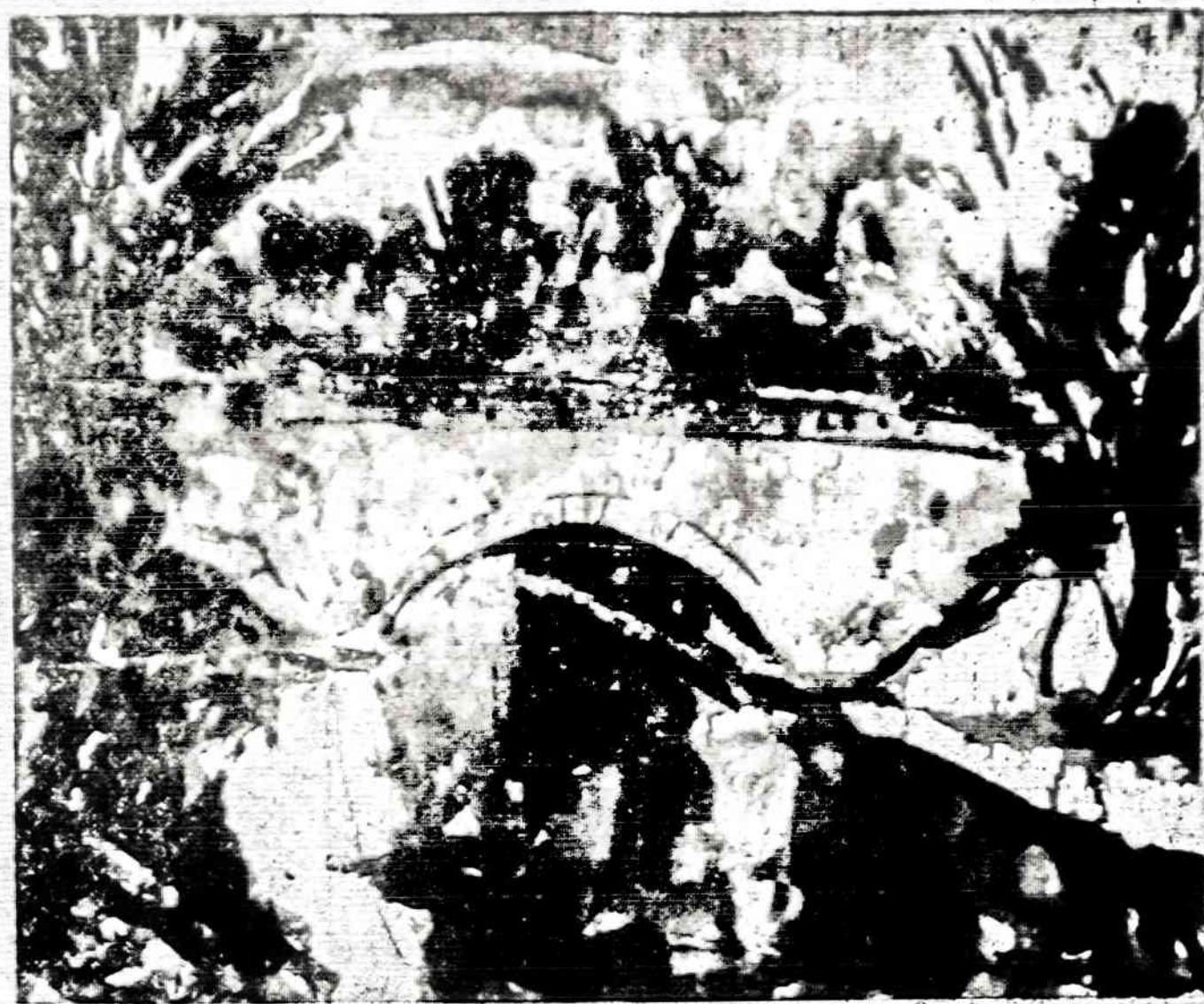
Buvo pakviesti žinomi alkoholikai: VVU doc. J. Andriuskevičius (turėjo kalbėti apie girtavimo paplitimo priežastis), VVPI kabineto vedėjas Vl. Voveris (apie saikingą alkoholio gerimą kaip girtavimo ir alkoholio prielaidą), Pedagogikos mokslinio tyrimo instituto direktorius, mokslų dr. prof. J. Vaitkevičius (apie pedagogų uždavinį ugdati nepakantumą alkoholiui), Vilniaus aukštosios partinės mokyklos kabineto vedėjas E. Bergeris (kodėl jis negeria alkoholio), liaudies poetas Just. Marcinkevičius ("Meninė literatūra prieš girtavimą ir alkoholizmą"), psichoterapeutas A. Alekseičikas žadėjo papasakoti apie 32-jo tarptautinio kovos su alkoholizmu kongreso darbą.

Blaivininkai pareiškė norą kalbėti dar ir šiais klausimais: LŽEMTI vyr. m. bendradarbis D. Baljonis — "Kaip aktyvinti negeriančiuosius kovai su girtavimu", VVPI docentė A. Grabauskienė — "Vaikų darželis nepakantumo alkoholiui pradų įdiegimas", PSPIVF statybos sk. vyr. konstruktorius J. Kančys — "Kovą su girtavimu aktyvinantieji renginiai", VVU vyr. dėst. sociologas A. Mačiulis apie kovos su girtavimu efektyvumo didinimą įtraukiant į blaivininkų darbą daugiau visuomenės narių, mokytojas pensininkas J. Mikulevičius (Alytus) — apie blaivininko ir blaivybės būrelio veiklą aktyvinant kovą su girtavimu plitimu, mokytoja D. Šiliniene (Ukmergė) — apie švietimo darbuotojų moralinę pareigą propaguoti blaivybę, Lietuvos TV vyr.

redaktorius V. Turčinavičius — "Girtavimo ir saikingo gėrimo esmė blaiviu požiūriu".

Susitikimui — konferencijai buvo sutartas dvi salės — viena Vilniaus EMT gamykloje "Saltinio" klube, antroji — PMTL VVU išspausdino 700 pakvietimų su programomis, kurie buvo išsiųsti Vilniaus mokslo įstaigose, ministerijose, draugijose, įvairių žmonių ir blaivios visuomenės tarpe. Siek tiek pakvietimų išsiųsta ir kitų miestų (Alytaus, E. ž., Druskininkų, Kauno, Kapsuko, Kudirkos Naumiesčio, Ukmergės, Palangos ir kt.) blaivininkams. Blaivininkų aktyvo jėgomis buvo paruoštas susitikimo kreipinys į Vilniaus miesto visuomenės organizacijas, vadovus, pedagogus, tėvus ir visus, kuriems rūpi kovą su girtavimu, projektas. Po susitikimo buvo numatyta demonstruoti kino filmą "Vieną sekmadienio naktį".

Rugsėjo 4 d. į LKP Vilniaus Lenino rajono komitetą buvo iškvieštas iniciatyvinės grupės narys J. Kančys, kuriam buvo priekalbišta, kad antrasis šios grupės narys — A. Mačiulis — atsaikings už renginio suderinimą su partiniais organais — esą apgavęs visus blaivininkus, nes susitikimo nesuderinęs, konferencija neparuošta, o pakvietimai išplatinti. Partijos komitete buvo pasiūlyta blaivininkų susitikimą — konferenciją atšaukti. Iniciatyvinės grupės nariai nesutiko žlugdyti šios priemonės. Jie paaikšino, kad pasirušimas pakankamas, pranešėjai pasiruošę, pranešimai išspausdinti, pakvietimai išplatinti, salės susitikimui paruoštos, specialiam blaivininkų aktyvo posėdyje (PMT institute) aptartos susitikimo organizavimo detalės. Buvo taip pat paaikšinta, kad dar 1978 m. lapkričio mėn. dėl šio renginio organizavimo buvo susitarta su VEMT gamyklos partinės orga-

M. Šileikis

Chicagos upė

nizacijos sekretorium. Gruodžio mėn. gautas pritarimas LTSR Ministrų Tarybos Kovos su girtavimu komisijoje. Be to, A. Mačiulis paskutiniu metu ji deklaruojančio Vilniaus m. partijos komiteto. Partijos sekretorius Slyžius pagaliau paprašė nurodyti, kam išsiuntinėti pakvietimai. Kita diena pareiškė, kad susitikimas nebus atšauktas, kadangi į jį pakviesta daug žymių žmonių. Tik pasiūlė jį trumpinti — atsisakyti dviejų pranešimų, reikalavo neįskaičiuoti diskusijų, nedemonstruoti kino filmo. Atrodė, kad sekretorius rado kompromisą ir konferencija įvyks netrukdoma.

Tačiau sekančią dieną išliko dar naujų netikėtumų. "Saltinio" klubo vedėjas J. Bulka neatsakė į paskutinį organizacinį pasitarimą, numatytą pas partijos sekretorių A. Golovkiną. Pasitarime A. Golovkinas užtikrino 4 pagrindinius pranešimus. Po to buvo pateikta juos papildančių pasisakymų tematika. A. Golovkinas pareiškė, kad mokytojų Šiliniene ir Mikulevičiaus pasisakymai nepageidautini. Dėl kitų pasisakymų sekretorius neprieštaravo. Buvo nutarta kitą dieną, dalyvaujančiam J. Bulka, apšaukti likusias smulkmenas.

Rytojaus dieną — konferencijos išvakarėse — vėl netikėtumai. J. Bulka atvyko, bet pasitarime atsisakė dalyvauti partijos sekretoriaus A. Golovkinas. Jis telefonu pranešė, kad iš visos programos paliekami tik prof. J. Vaitkevičiaus, inž. J. Kančio, vyr. insp. J. Bulkos ir šlifotojo Baranovo pasisakymai. Tą pačią dieną į J. Kančio namus pradėjo skambinti pakvietimus gavę piliečiai (mokyti J. Germanavičienė, doc. A. Senuta, rašytoja E. Balionienė ir kt.) teiraudamiesi, ar tikrai atšaukiamas blaivininkų susitikimas — konferencija. Paaikšėjo, kad paskutinėmis dienomis prieš konferenciją, nieko nežinančių iniciatyvinei grupei, tytiems programoje ir dalyvavus skambėjo telefono skambučiai, siems susitikime (P. Bakšui, J. Kančui, V. Turčinavičiui, A.

plaukė telegramos, atšaukiamas susitikimas. Kadangi susitikimo iniciatoriai jokio orgkomiteto nebuvo sudarę, matyt, ji sukūrė ir aiškesnę veiklą išvystė girtavimo palaikytojai, kurie apėmė daug blaivininkų ir daug blaivybei pritariančių žmonių. Be to, Vilniuje buvo paskleistas įvairios bauginančios kalbos, patarimai neiti į susitikimą. Į tą darbą buvo įjungti net žymūs žmonės: prof. A. Cyras, prof. J. Vaitkevičius, ir kiti. Štai rugsėjo 6 d. Vilniaus inžinerinio statybos instituto rektorius prof. dr. A. Cyras mokslinės tarybos posėdyje perspėjo instituto dėstytojus ir profesorius, kad jie, jei nenori turėti nemalonių, nesidėtų prie blaivininkų, nedalyvaudami jų klubo renginiuose.

Pagaliau rugsėjo 8 d. 13 val. 30 min. Vilniuje į "Saltinio" klubą pradėjo rinktis pirmieji blaivininkai. Susitikime dalyvavo apie 90 žmonių. Susitikimą — konferenciją atidarė A. Golovkinas. Toliau kalbėjo prof. J. Vaitkevičius, J. Bulka ir dar viena "Saltinio" narė bei A. Baranovas. Atmosfera buvo sudrumsta. Pakvietimuose išspausdintos programos nesilaikyta, klausytojai erzinosi, pasigirdo relių.

Po šių kalbėtojų A. Golovkinas paskelbė: blaivininkų susitikimas baigtas. Susirinkusieji pasipiktino. Į pirmąjį susitikimą — konferenciją visi rinkosi su viltimi: bus galima pasvarstyti rimtus pasiūlymus, kaip suaktyvinti kovą su girtavimu, užmegzti tarpusavio santykius, reguliuoti veiklą, priimti išpareigojimus ir kreipimąsi.

Programoje numatyti pranešėjai J. Andriuskevičius, E. Bergeris, A. Alekseičikas ir išgąsdinti ar dezorganizuoti girtavimo globėjų ardomosios veiklos, ar tiesiogiai įbauginti, į susitikimą neatvyko. Visai nebuvo leisnoma kalbėti blaivininkams, numanant iniciatyvinei grupei, tytiems programoje ir dalyvavus skambėjo telefono skambučiai, siems susitikime (P. Bakšui, J. Kančui, V. Turčinavičiui, A.

Maciuliui ir kt.). Neleista kalbėti ir kitiems dalyviams, kurie to pageidavo.

Nors susitikimas buvo įvairiastruktūrinis, nors jo programą ir sužlugdė girtavimo globėjai, bet dalyvavusieji dar labiau suprato blaivybės vertę ir reikalą dėl jos kovoti vieningai, visomis jėgomis. (Iš "Europos Lietuvių")

"TORNADAS" MARQUETTE PARKE

Šią vasarą gamta nešykštė sąvo špomis. Praeitąją savaitę Chicagą aplankė didelės audros. Liepos 15 d. nakties metu (prieš auštant), staiga trenkė vėjo smūgis ir mano lovelę verandėje, kurią pastatais, kad būtų ne taip karšta miegoti. Iš abiejų gatvės pusių dideli medžiai suskabinė šakomis į vieną "glėbį". Šakos krito žemėn ir visokios šiaukšlės užpylė mano akis. Mačiau tik kaip mano viena paklodė nulėkė į padanges. Ant galvos krito kažkokio namo nulinėti "Shingles", šakos ir kiti daiktai.

Išsikabinę už stulpo, kad atsilauktyti prieš švilpantį vėją. Kai truputį prašvito, pamaniau, kad gatvė pilna prilaužtų sausų ir žalių medžių šakų, o kitos pakibusios medžiuose, įsprausios. Kazimieriečių vienuolyno parke pamaniau perskeltos medžio galvas viršūnes. Marquette Rd. laikinai buvo uždarytas taip: Maplewood ir California dėl laužo, kurį valė miesto darbininkai.

Pranas Adomaitis kone visą dieną valė šaigatvį (ir aš padėjau) ir nešė į "ielą". Toliau į vakarus ir į šiaurę, elektra buvo nutraukta. Sustoję vėsin tuvai ir šviesa užgeso.

Aš mažai nukentėjau, tik tiek, kad mano rankas krintantieji daiktai kiek subadė. Bet svarbiausia, kad laiku išsikabinę už stulpo, nes mano lovelė gūsties buvo apversta, tai nors pagalvės nemušė. Prieš tokią audrą žmogus lieki bejėgis.

M. S.

• Pelėda turi gražias, didelės akis, bet ji jų negali pajudinti: norėdama žiūrėti kairėn ar dešinėn, ji turi pasukti galvą.

IMPORTANT NEWS FOR BACKACHE SUFFERERS!
MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's.
Before you take Doan's Pills for muscular backache, remember this: MOMENTUM® Tablets are 50% stronger than Doan's. That means MOMENTUM gives you 50% more pain reliever per dose to relieve backache.
To reduce pain, soothe inflammation so muscles loosen—you can move more freely in minutes! There's no stronger backache medication than MOMENTUM® Tablets. Take only as directed.

No. 79

DARŽININKAS IR FILOSOFAS

Kažkoks daržininkas taip uoliai žemę kniso, Tarsi jis lobį siektų tenai surasti. Jis buvo stropus darbininkas iš viso. Ir stiprus, prityręs lysves kasti. Daržovėms šimtą lysvių jis sutaisė. Jo kaimynas buvo mėgėjas daržovių ir vaisių, Nedašimokęs filosofas, plepėti linkęs; Visokių knygų apie daržoves jis buvo prisirinkęs. Nors jam ir trūko praktikos daržams auginti, Jis gyvėsi kaimynui: "Nors tu ir stiprus vyras, Aš tave praleinksiu auginime daržovių. Ir tavo daržas palyginus su mano bus tik tyras, O manasis bus pilnas įvairių gerovių. Tiesa pasakius, aš seniai stebėjau, Kad pas tave mažai kas užderėjo. Kaip tą daržą tu dar nesužlugdei?"

— Tu esi tikras, jokių mokslo neišėjai? — "Mokslas, bet stiprios rankos ir stropumas. Padarė tai, kad daržas mano nepatiko plynas." — "Kaip drįsti niekinti tu mokslą! Tai įžulimas!"

— Ne, tamsta, mano žodžių tu neiškraipyk!

Jei ką protingo išskaitysi, pasakyk;

Aš mielai tą žinią panaudosiu

Ir savo patyrimą išplėtosiu.

Bet ar ne laikas darbą mums pradėti?

Aš kai ką baigiau jau sodint ir sėti,

O tu net lysvių nesi paruošęs

Ir savo delyn puslėmis dar nepapuošęs.

— "Aš dar nesėjau jų sukasti, nes svarstau,

Kokią priemonę apdirbimui pavartot geriau:

Žagrė arti ar kastuvu iškasti.

Reikia tą pirmą knygose surasti.

Ko čia man skubėti, dar "suspėsiu".

— "Ar tu suspėsi, tai aš dar pažiūrėsiu",

Pasakė daržininkas ir dirbt daržę pradėjo,

O filosofas namo parėjo.

Ten skaitė, teiravosi, visokius išrašus jis darė,

Metodus lygino, o protarpiais jis arė.

Kai vieną darbą jis padarė,

Žiūrėk, žurnale jau naują būdą jis surado.

Viską išardo, iš naujo jis daigus sodina

Ir jau kitokių būdu agurkus jis augina.

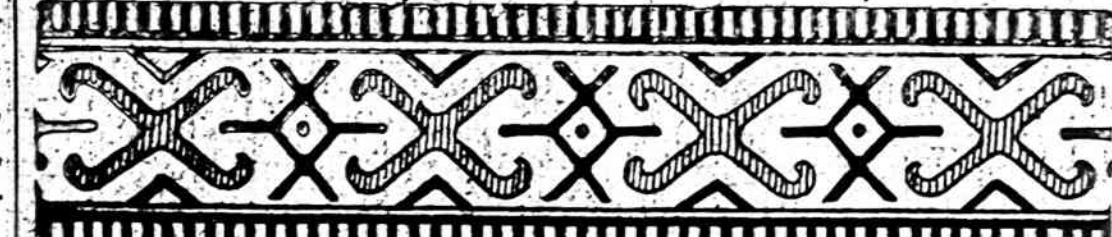
Daržininkas gero derliaus susilaukė

Ir pinigai jam į kišenę plaukė.

O kokio savo darbe filosofas sulaukė galo?

Jo per vėlavęs pasėti agurkai rudenį visi iššalo.

Vytautas Petraitis, PASAKEČIOS pagal Krylovą, 217 psl., gaunamos Naujienose. Kaina \$3.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

• **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstanti, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raulkio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šileiko, V. Kašubos, A. Rukštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

• **DAINŲ SVENTES LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaitytai ir nedainuojantiems, gėrintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkulisiais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

• **VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūko aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo brolių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

• **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsijų žemėlapis. Kaina \$6.

• **KĄ LAUMĖS LĖMĖ**, rašytojos Petronėlės Orinitaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

• **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jašinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

• **SATYRINĖS NOVELĖS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 psl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių persiuntimo išlaidoms.

GERA PROGA NAUJIEMS SKAITYTOJAMS

UZ DEŠIMT DOLERIŲ NAUJIENOS SIUNČIAMOS TREČDALĮ METŲ!

Visi lietuviai kviečiami atkreipti į Naujienas savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir jas užsisakyti.

NAUJIEMS SKAITYTOJAMS, NORINTIEMS TINKAMIAU SUSIPAŽINTI SU DIENRAŠČIU, NAUJIENAS SIUNČIAME 4 MĖNESIUS UZ 10 DOLERIŲ.

Nuoširdžiai kviečiame visus ir visus į platinimo vajaus taktą!

Prenumeratos pratęsimo, užsakymų, bei galimų skaitytojų reikalais prašoma pasinaudoti žemiau esančiomis atkarpomis.

NAUJIENOS
1739 S. HALSTED ST.
CHICAGO, IL 60608

• Iš anksto be raginimo pratęsiu savo prenumeratą, taupydamas laiką ir mažindamas susirašinėjimo išlaidas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Užsaku Naujienas kaip dovaną savo _____, kuris yra naujas skaitytojas. Priede _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

Sponsorius pavardė, vardas ir vietovė _____

• Platinimo vajaus proga, palaikydami lietuvišką spaudą ir Naujienų pastangas, prašau jas siuntinėti už pridėdamas _____ dol. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

• Platinimo vajaus proga, prašau siuntinėti Naujienas dvi savaites susipažinimui nemokamai be jokių įsipareigojimų. Pavardė ir vardas _____ Adresas _____

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• RUPESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas

Tel. 476-2206

Išėjus iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Šidlausko knyga apie Amerikos lietuvių partingą daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus paslūstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

25 cents per copy

Nuo sausio pirmos dienos
Dienraščio kainos:

Chicagoje ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusiui metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$5.00

Kitose JAV vietose:
metams \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Ponai, nepurkščiukite!

Visi žino, kad prieš porą savaičių Chicagoje vyko šokių šventė buvo puiki. Visi lietuviai norėjo, kad šventė pavyktų, kad kiekvienas pridėtų savo trigrąši, energiją, prakaitą, kad tiktai ta šventė būtų sklandesnė, kad ji būtų pavyzdys kitataučiams, kad ne tik vyresnieji pasižiūrėtų į šokiančius, galėtų ilgus metus pasakoti, kad šiais metais suvažiavo virš 2,000 šokėjų, ir kad jie pašoko geriau, negu bet kada lietuviai yra šokę.

Visi pastebėjo, kad šokejai buvo geri, bet taip pat matė, kad šios šokių šventės tvarkytojai nebuvo reikalingoje aukštumoje. Juo geriau šokejai ir škių mokytojai stengėsi, aukodami laiką ir prakaitą, tuo silpniau šventės rengėjai kreipė dėmesio į tinkamą visos šventės organizavimą.

Lietuviškas jaunimas, tėvai, broliai ir seserys, visos lietuviškos organizacijos, draugijos ir susivienijimai padėjo šokių šventę iškelti reikalingon aukštumon, tuo tarpu aukštybėn iškeltieji nesuprato šokių šventės tikslų ir neturėjo jokios nuovokos apie reikalą atkreipti amerikiečių dėmesį į vienybę tremtin patekusių ir čia sau kelią prasiskynusių lietuvių. Mūsų tariamai viršininkai įsakė kardus atiduoti be kovos. Mūsų partizanai išžudė stribel, o dabartiniai šventės vadai nepajėgė atkreipti galingųjų dėmesį į mūsų jaunimo didelį norą padėti pavergtiems lietuviams.

Visi būtų norėję, kad į lietuvių šokių šventę būtų atvykęs krašto prezidentas. Visi būtų buvę patenkinti, jeigu į Chicago būtų atvykęs bent ponias prezidentienė. Bet Chicago neatvyko nė vienas. Blogiausia, kad nė vienas nepasitūnė laiškelio, palinkėdamas jaunimui smagiai patrepsėti, o vyresniems praleisti laiką, iš kurio būtų aiškiai matyti, kad galingiausios pasaulio valstybės prezidentas mažai lietuvių tautai vis dėlto parašė laiška. Bet ši kartą ir laiško nebuvo. Šventės vadai panaudojo visus būdus atkreipti prezidento dėmesį ir parašyti bent trumpą laiškutį, bet ir tas neatėjo.

Iki šio meto prezidentai atsiųsdavo pasveikinimą ir gerus linkėjimus šokėjams, o ši šventė nesulaukė nė žodžio. Buvo prašomi krašto prezidentai atvykti, bet valstybinis darbas neleido jiems atvykti. Į vieną

šventę atvyko ponias Fordienė. Tuo tarpu šokių šventės vyriausias organizatorius, negavęs jokio prizado iš paties prezidento, tai ponios prezidentienės visai nekvietė. Kad tai buvo didelė takto neturinčių vadų klaida, žino kiekvienas. Ryžtingesnieji patys pamatė, kad jie nebuvo reikalinge aukštumoje ir nemokėjo jaunų žmonių ir jų tėvų energijos panaudoti pasaulio dėmėsui atkreipti į kenčiančią lietuvių tautą. Kiti bando priežasčių kitur ieškoti. Savo netaktui ir grubumui paslėpti jie pradėjo kaltinti prezidentą Carterį dėl visos jų žiaurios elgsenos.

Niekas nieko nesakytų, jei lietuviai respublikonai savo mitinguose pakritikuotų krašto prezidentą, kandidatuojančio antram prezidento pareigoms terminui, bet kai jie kaltina krašto prezidentą nekreipimu dėmesio į lietuvių, kai sako, kad jam lietuviški reikalai visai neberūpi, kad jis lietuviams nieko nepadėjo ir nepadės. Jeigu jis nesiteikė net į kelis laiškus atsakyti, jeigu jis nekreipė dėmesio į demokratų partijos gizelius kartais nulendancius į Baltųjų Rūmų vieną ar antrą salę, tai tokiame prezidentui tenka parodyti lietuvių pyktį ir išrinkti kitą žmogų prezidento pareigoms.

Mums atrodo, kad kai kurie mūsų tautiečiai labai jau išpolitikavo ir prarado ne tik svetingumą, bet ir mądagumo elgesio ribas. Mums atrodo, kad jie labai išpurkščiavo ir neturi jėgų susivaldyti. Prezidentą puliti besirengiantieji, turi žinoti, kad jie gyvena krašte, kuriame pagrindinės žmogaus teisės buvo įrašytos JAV konstitucijoje ir nepriklausomybės dėsniuose. Išpurkščiūsieji nežino, kad prezidentas pagerbia tuos, kurie kitus gerbia. Prezidentas būtų atvykęs, jeigu lietuviai būtų parodę reikalingos toleracijos, kurią amerikiečiai pastebi atvykusiesiems tautiečiams. Prezidentas Carteris tikrumoje savo inauguracijos kalboje pasakė, kad jis planuoja ginti pagrindines žmogaus teises. Praeitais metais jis pasakė, kad Europoje nėra taikos, kad Sovietų Sąjunga nenori išlaisvinti karo metu pagrobtų kraštų. Šie žodžiai Kremlui sukėlė didelio rūpesčio. Prez. Carteris gali pralaimėti rinkimus, bet jis paliks istoriją.

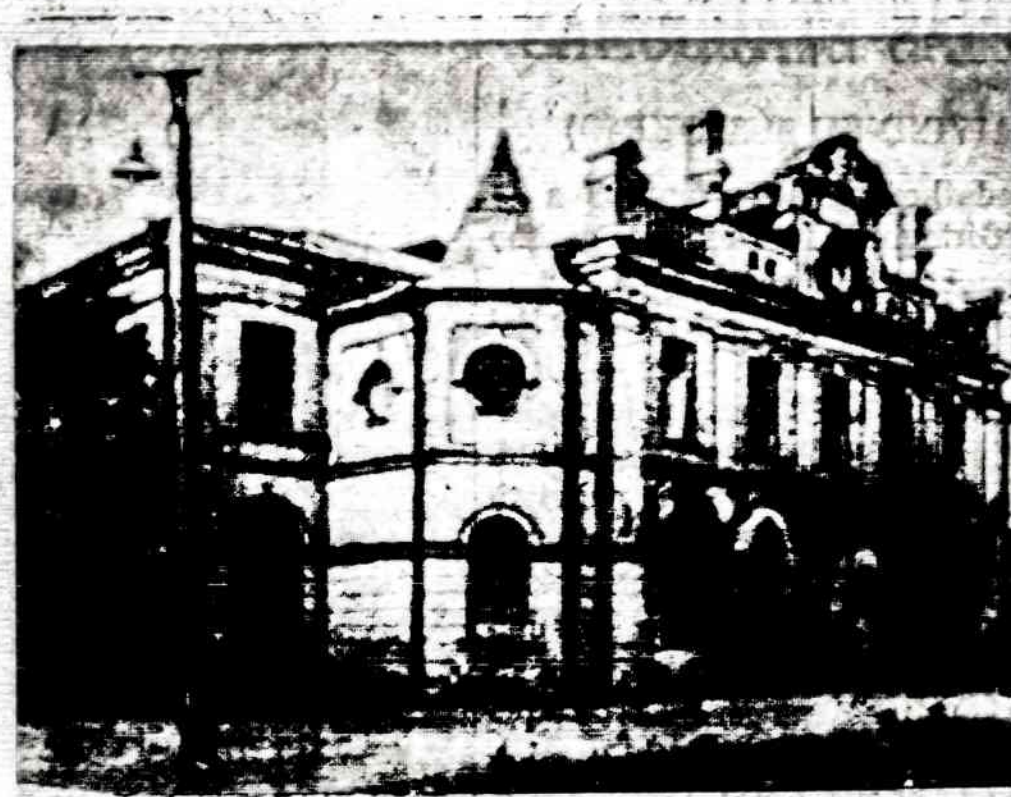
Į prezidentą reikia kreiptis švaria šąžine ir gražiausiais tikslais. Negalima kviesti į lietuvių šokių šventę prezidentienės, o vėliau prie durų ją pasitikti įeidžiančiais pikietų plakatais. Respublikonas, atsistojęs visų lietuvių organizuojamos šventės priešakyje, privalo būti pirmon eilėn lietuviu, o respublikonu gali tapti respublikonu sušaukta mitingė. Jis negali laukti prezidento, gad galėtų jam primėsti rinkiminės respublikonų propagandos.

Būtų buvę gražiau, jei šokių šventės pirmininkas būtų palaukęs, kol kas nors viešai būtų jį pagyręs už didelę toleranciją. Kai žmogus pirmame pareiškime pasakoja, kaip jis visų nuomones toleruoja, jas gerbia ir su jomis skaitosi.

Kad jis turėjo drąsos apginti Dr. K. Bobelį ir Dr. K. Šidlauską, kai lietuviški netolerantai norėjo juos išbraukti iš šokių šventės sveikintųjų, tai pliusas pirmininkui, bet kai jis neturėjo drąsos pasakyti, kad Naujienuos yra lietuviškas laikraštis ir kad jį reikia įtraukti į lietuviškos spaudos sąrašą, tai pirmininkui išgaravo drąsa ir ramiai atsistoję netolerantų eilėnė.

Ar jie mano, kad Baltuose Rūmuose niekas nežino tų 80 faktų, kurie pinigų dėję šmeižto paskvilniui išleisti ir nedrįso šmeižtų pasirašyti? Ar amerikiečiai girdejo bent vieną "intelektualų", pasmerkusį mūly vartojamus metodus?

Nejaugi jie mano, kad save gerbiąs žmogus gali turėti noro dalyvauti su tokiais netolerantais?

Kauno miesto teatro rūmai

ANTANAS PLESKYS

Konsulo V. Čekanausko ir VLIKo pirminko dr. K. Bobelio pranešimai

(Tęsinys)

NEPRIKLUSOMYBĖS VEŽIMAS STOVĖ VIETOJE

Žvelgiant į praeitį, ką mes atsiėmė ir kokioje pozicijoje Lietuvos klausimas šiandien yra, turime savo sąžines pasvarstę prisipažinti, kad per 40 metų, nuo nepriklausomybės praradimo, tas laisvės atgavimo vežimas nepajudėjo nė colio į priekį. Kodėl aš taip sakau? Nenoriu jus nugąsdinti, bet išskyrus tą poziciją, kurią mes išgavome 1940 m. liepos mėn. iš JAV vyriausybės, kuri viešai pasakė pasauliui, kad Lietuvos ir tuo pačiu Baltijos kraštų okupacija ir vėliau įjungimas į Sovietų Sąjungą buvo padarytas neteisėtai ir tokio klaidingo žingsnio JAV nepripažins ir iki šiol nepripažino. Tai buvo vienintelis mūsų didžiausias laimėjimas, kadangi iki šios dienos negirdėjome nei iš vieno politikieriaus ar iš būto amerikietis, ar kito krašto žmogus, kuris būtų ką nors daugiau mums pasakęs ar padaręs. ("Draugo" redaktorius Br. Kvilyks, lyg koks Brežnevo igaliotinis, vis nuolat kartoją, kad Helsinkyje Lietuva buvo parduota. — A. P.)

Mes džiaugiamės tuo faktu, kad ta situacija neblogėja ir kad mes tą Lietuvos okupacijos nepripažinimą dar iki šios dienos išlaikėme. Aš ir turiu galvoje tą vežimą, kurio ratas yra stabdžio laikomas, o tas ratas nesisuka nei į priekį, ir, aciu Dievui, nei į užpakalį.

Dabar, žvelgiant į tai, ką mes padarėme, pirmiausia krenta į

akies mūsų veikla JAV. Visi laisvojo pasaulio lietuviai, o ypačiai pavergtame, okupuotame krašte, žiūri į mus tikėdamiesi iš mūsų stebuklų. Aš manau, kad jie jau truputiuką mums nusivylė, kadangi stebuklų mes dar nepadarėme. Tai nereiškia, kad reikia mums visiems nusivilti. Stebuklams ir vėl gali ateiti laikas. Bet visa veikla iki šiol koncentravosi JAV. Ir ką mes darėme? Darėme daug: dirbome, kalbėjome, barėmės, pykome, vaikščiojome ir važinėjome į Baltuosius Rūmus. Ypačiai, paskutiniuoju laiku Baltieji Rūmai pasidarė kaip viešieji namai. Etninių grupių žmonių praleido daugiau laiko Baltuosiuose Rūmuose negu savo vietovėse darydami darbą, kurį turėtų daryti. Tas yra neblogai. Aš nepeikiu, yra gerai, kadangi kiekvienas eijimas, kiekviena nauja pažintis yra mums naujina, jeigu ne šiandien, tai, tikėkimės, kada nors ateityje galėsime pasinaudoti tų žmonių pažintimi.

Iš savo trumpos praktikos arba išpūdiu, ką aš patyriau būdamas šiose pareigose per paskutinius porą metų, aš galiu jums pasakyti, kad esu susitikęs su visa eile įtakingų Amerikos politikos žmonių ir iš užsienio atvažiavusių. Ir tikrai yra širdžiai miela ir malonu išgirsti iš tų žmonių ką nors malonaus apie Lietuvą. Daugelis jų žino, kas atsitiko Lietuvoje, kokia šiandien ten yra padėtis, bet taip pat daug jų ir absoliučiai nieko nežino.

Ponai, apimkite. Be pagrindo nepurkštukite. Neparodykite amerikiečiams, kad lietuviai, palaidoję demokratinę tvarką pačioje Lietuvoje, turi drąsos reikauti, kad netolerantai ir demokratijos ardytojai būtų net Amerikoje gerbiama.

PAREO TIKSLAS

Mūsų darbo tikslas yra apšviesti tuos nežinančius. Mes pasidarėme, kaip sako amerikiečiai, Public Relations (viešųjų santykių) žmonės. Mes einame kur tik galime ir skelbiame tą žinią apie Lietuvą. Kartais ką nors laimi, kartais nieko nepaši. Aš norėčiau jums pristatyti šiuos du pavyzdžius: neseniai Los Anželėje lankėsi Mr. Schulmann iš Washingtono, tai yra specialus patarėjas prezidentui Sovietų S-gos reikalais. Jis kalbėjo grupei žmonių. Tur būt, buvo virš 500 auditorijoje. Prieš tą jo pranešimą, man teko su juo asmeniškai susitikti ir pasikalbėti. Aš ir mano kolega Estijos konsulas užklauskėme:

— Esi Sovietų S-gos reikalų specialistas, ar tu savo paruoštoje kalboje ką nors užsiminsi šitai auditorijai apie Lietuvą ir Baltijos kraštus?

Sako: — Ne. Aš nebuvau pasiruošęs apie tai kalbėti, bet, žiūrėkite, po šitos paskaitos, po šito pranešimo bus klausimų sesija. Jeigu jūs iškelsite klausimą, aš mielai jums atsakysiu.

Gerai savo paskaitą skaitė. Atėjo klausimų laikas — paklauskėme. Gerbiame, daugiau kaip 5 minutes kalbėjo apie Lietuvą nuo pat okupacijos pradžios iki šių dienų, kokia yra Amerikos užimta pozicija šiuo klausimu ir kokia situacija yra šiandien Lietuvoje.

Žmogus buvo puikiai informuotas, bet reikėjo kam nors priieiti ir užkalbinti, paklausti, duoti tą mintį ir jis mielai sutiko kalbėti. Po to, mes su Estijos konsulu nuėjome ir jam padėkojome. Jis sako:

— Nėra už ką. Juk mes taip buvome susitarę.

Reiškia, yra pavyzdys, kur gali šį tą laimėti. Reiškia, 500 žmonių auditorija, kurioje gal buvo žmonių, kurie ką nors žinojo šiuo reikalu, gavo labai gražią, daugiau kaip 5 minučių ilgumo, paskaitėlę apie Lietuvą. Mes skaitome, kad tai buvo mums laimėjimas.

Dabar, einant į kitą kraštutinumą: teko susitikti Amerikos viceprezidentą Mondale Los Anželėje. Einame su juo pasisveikinti, porą žodžių sumestai. Turėjau kitą lietuvių su savimi ir jisai buvo paruošęs puikų raštą dėl Balo Gajausko. Jūs visi žinate Gajausko istoriją. Jis manęs paklausė:

— Ar tu manai — būtų neblogai viceprezidentui tą laiška paduoti?

Aš atsakiau, kad būtų puiku. (Bus daugiau)

— Izraelyje buvo užmušti šeši žmonės, o septyntas sunkiai sužeistas, kai buvo bandomi nauji ginklai.

P. KESIŪNAS

TARP ŽALSVŲ PALAPINIŲ

3-jų dalių ROMANAS

(Tęsinys)

Žandarai užklupo lietuvių redakciją darbo metu ir atsinešė ištisą sąrašą pavardžių, kurių be įskundimo jokių būdu negalėjo žinoti. Todėl dar nepraejo ir visa savaitė po suvažiavimo, o Ringaud vadovaujamas šaunių vyrų būrys jau statėsi savo palapines vienoje girioje, kuri tęsėsi iki N. miesto pakraščio.

Nebe pirmą kartą jie jau statosi savo palapines puikiuose Lietuvos miškuose. Daugelis jų buvo ne vien išėję karo mokslą ir atlikę stažą, poligone, bet jau buvo užgrūdinti kietose kovose ir drąsiuose žygiuose, išveję iš Lietuvos bolševikus. O kairieji vos prieš metus tik prasidėjus laukiamam karui, tebuvo ištrūkę iš baisiojo enkavedistų kalėjimo, tarp kurių buvo ir pats Ringaudas.

Dar taip neseniai kiekvienas jų dirbo savo meilėmą darbą, gyveno savo svajonėmis. Ringaudas bandė rašyti disertaciją apie Lietuvos ir Sovietų Sąjungos santykius. Dabar po savo disertacijos jis turėjo pasirašyti jau savo krauju...

Jo artimas bičiulis Niaura, redaktorius-kultūrininkas dabar taip pat buvo bedarbis, nes jo laikraštis seniai jau buvo uždarytas. Kapitonas Perkūnas anksčiau mokė savo jaunesnius draugus ginti nuo priešių tėvynę, dabar buvo laikomas pavojingu žmogumi, nes mokėjo vartoti ginklą.

Irenos tėvas iš tikrųjų nebuvo paprastas kalvis ir neįgyveno mažame žemaitijos miestelyje, kaip ji mėgdavo pasakoti Ringaudui. Jis buvo savo apylinkėje "garsus" žmogus, tas jo garsas jos širdyje ir kėlė nerimą.

Irena buvo Veršulytė, o jos tikras tėvas buvo — Bičkovas. Jos senelis buvo rusas ir caro laikais buvo aukštas valdininkas Lietuvoje. Jo būta apsuokaus, nes trumpu laiku įsigijo netoli Kauno didelį dvarą, o pačiame Kaune nemažus namus.

Vienintelį savo sūnų Vilių jis labai mylėjo ir nepaprastai lepino, nuo pat mažens jis buvo apsuptas visokių auklių ir guvernančių, o tos jo auklės, bijodamos netekti geros duonos, stengdavosi kaip bešmąnydamos pataikauti mažajam Viliui, todėl jis greit pasidarė tikras diktatorius visuose namuose, ypač kai jis, vos sulaukęs dešimties metų, nebeteko savo motinos.

Tėvas norėjo padaryti iš jo "didelį žmogų", todėl leido j mokslą, bet Viliukas, matydamas,

kad jo tėvas, būdamas ir mažai raštingas, sugėdavo taip lengvai uždirbti didelius pinigus, mokytis taip lengvai uždirbti didelius pinigus, mokytis tįs nenorėjo, ir toliau penktosios klasės neuėjo.

Netoli Bičkovo dvaro, prie pat didžiojo vieškelio, buvo gražus šimtamargis Norvaišų ūkis. Šio ūkio savininkas, Adomas Norvaiša, buvo labai griežtas žmogus, bet taip pat ir nemažiau tvarkingas ūkininkas. Jo sodyba, ypač pilnas avių, mėlynai dažytų, didelis sodas ir iš tolo šviečiančios baltos langinės, kreipė visų praeinančių ir pravažiuojančių dėmesį.

Norvaiša buvo žinomas visoje apylinkėje, nes seniau, kol dar lietuviams tebebuvo draudžiama spauda, pas jį visuomet buvo galima gauti slapta iš Prūsų atgabentų lietuviškų laikraščių ir knygų. Caro žandarai nuolat darydavo pas jį kratas, bet jam vis pavykdavo laimingai išsisukti.

Senis Bičkovas į Norvaišą žiūrėdavo kreivomis — jis jautė, kad ten dažnai apsilanko knygnešiai, bet pasiūti žandarai gaudavo iš Norvaišos savo dalį ir išvykdavo "nieko neradę". O pats Bičkovas taip ir neišdrįso atvirai "sutepti savo rankų" kaimynystę gyvendamas. Todėl net garsusis knygnešys Bielinis dažnai pas Norvaišus surasdavo sau prieglaudą.

Norvaiša turėjo du sūnus ir vieną dukterį. Jaunesnysis sūnus lankė gimnaziją — jį tėvas norėjo padaryti kunigu, o vyresnysis padėjo tėvui ūkininkauti. Dukterė buvo jauniausia ir buvo laikoma gražule, todėl kiekvieną šventadienį pas Norvaišus pilna būdavo jaunimo. Tėvai jau dairėsi, kurio čia kaimyno sūnus geriausiai tikėtų į žentus.

Kartais jaunimas suruošdavo čia pat, Bičkovo "pacioje panosėje", Norvaišų kiune, kokį vaidinimą, vadinamą "lietuvišką vakarą", kurio buvo caro valdžios griežčiausiai draudžiami. Bičkovas dėl to baisiai širsdavo, bet vis dėlto ir šią "blogybę" dažnai praleisdavo negirdomis, nors aiškiai žinodavo, kad neatlieka savo "pareigos".

Vieną sekmadienį, kai jaunimas Norvaišų kieme dainavo ir šoko, netikėtai ateina ir kaimyno Bičkovo sūnus. "Ruso ir dar dvarininko sūnus, kurio tėvas draugauja su slaptosios policijos viršininku — joks mums svečias", pagyvoja vyresnysis Norvaišų sūnus Antanas. Tiesa, jis jau buvo kartą atėjęs pas jo brolį pasiskolinti knygų, "bet šiandieną, tur būt, suodė, kad mes ruošiamės naują vaidinimą".

(Bus daugiau)

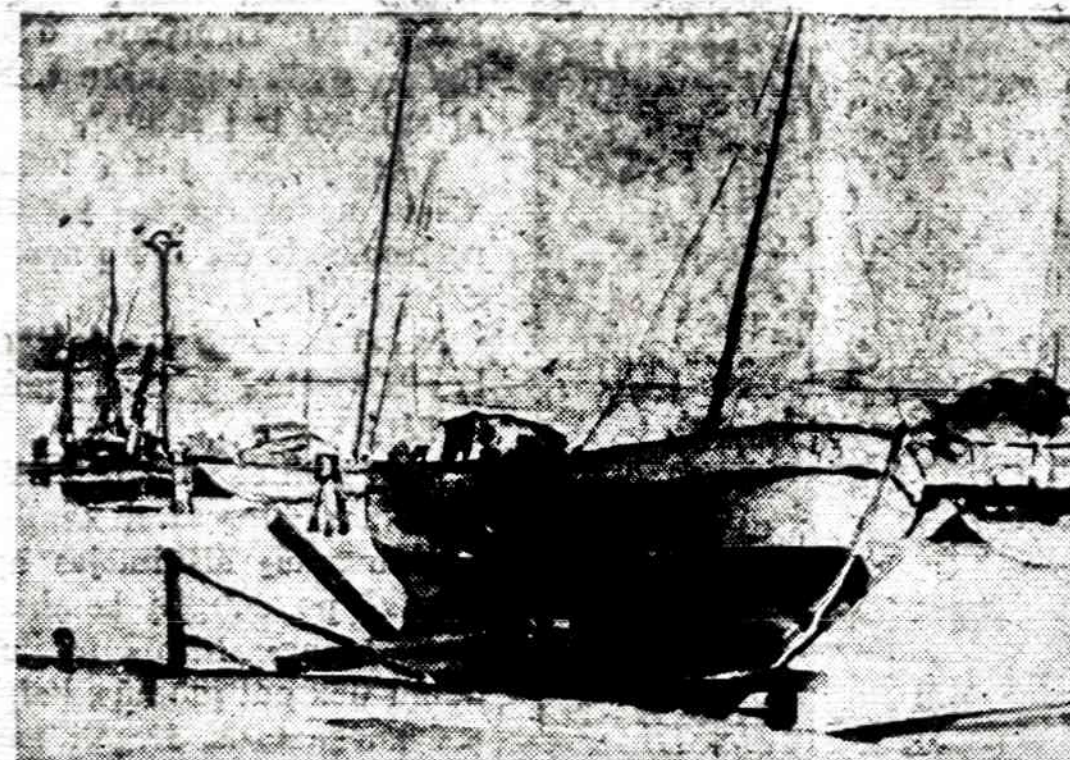
JEZUS PASAULIO ISGANYTOJAS

3. Žodis (Logos) Padarytas Kūnu
Jėzus gyveno pirmą atėjimo į pasaulį. Apie tai skaitome Jono Ev. 1:1-3. Neaiškūs vertimas suklaidino daugelį Jėzaus asmenybės klausimu. Skaitydami mūsų paprastus Biblijos vertimus žmonės mano, kad Jėzus ir jojo Dangiskasis Tėvas yra vienas ir tas pats asmuo. Klaidingai išverstieji žodžiai yra šitie: "Ir Žodis buvo Dievas". Graikų tekste šitie žodžiai šiaip skaitomi: "Ir Žodis buvo vienas iš dievų".

Naujame Testamente žodis "dievas" yra išverstas iš graikų žodžio theos. Kartais tuo žodžiu vadinamas Sutvertojas, kartais Jo Sūnus, o kartais tuo žodžiu pavadinti kiti dievai. Antrame laiške Korintiečiams 4:4 tuo žodžiu pavadintas velnias. Šv. Povilas vadina jį "šio pasaulio dievas". Jono Ev. 1:1 tas žodis naudojamas dvyk. Kartą jis pritaikomas Jėzui, pačiam Sutvertojui; paskui tas pats žodis pritaikomas Jėzui, kuris savo priešzmoniame stovįje buvo vadinamas "Logos" arba Dievo Žodis. Teisingas Jono 1:1 vertimas skaitosi: "Pradžioje buvo Žodis. Tas Žodis buvo pas Dievą (ang. the God) ir Žodis buvo vienas iš dievų (a god)".

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, Staten Island, N.Y. 10303

Sventosios uoste.
(Teofilio Petraičio akvarelė, 1939 m.)

PETRAS PLESKEVICIUS

PIRMOJO PESTININKŲ SAVANORIŲ PULKO KŪRIMASIS

(Tęsinys)

Didžiausias dezertyravimas įvyko po kovų su bolševikais, naktį iš 12 į 13 vasario, kada bolševikai puolė Alytų, nuginklavo vokiečių užtvėras ir skaudžiai sumušė 1-mą pestininkų pulką. Tada išblaskyti kareiviai daugumoje išsiskirstė į namus, o su jais ir kai kurie puskarininkiai. Pabėgo į namus ir antros Komendantūros kuopos puskarininkis Remeika, iš Mėškūčių kaimo. Vėliau, kai bolševikai iš Alytaus — Daugų Varėnos apylinkių pasitraukė, jis sugrįžo, bet jam grėsė sunki bausmė ir tik dėka kaimynų, A. Alekanavičiaus, kuris dirbo tuo metu Alytaus Apskritis Komendantūros raštinėje, jam pavyko bausmės išvengti.

Pasislėpti iš kareivinių belaidimo ir dar su ginklu, buvo griežtai draudžiama. Užtat daugiausia savanoriai ir nukentėjo. Kadangi daug savanorių buvo iš netolimų kaimų, tai jiems rūpėjo atsiklankyti namuose, pasukti, patabakauti, išgerti degtinės ir savaime kaimė pasigrodyti didvyrių. Tas vyko visą laiką, nors kartais buvo labai pavojinga, nes apylinkėse dažnai pasisukdavo bolševikų žvalgybos.

Savanoriai buvo užimti tarnyba ir demoralizavimui laiko nebuvo. Nagalėjo savanorių paveikti ir bolševikinė agitacija, nors pastaroji buvo pulke nežymė ir kartais sunku buvo atsikirti ar tai paprastas nepatenkinto koki nors dalyku savanorio muremėjimas, ar bolševikinė propaganda.

Laikraščių nebuvo. Žinias mums atnešdavo lankytojai, o pačių patikimiausių ir rimčiausių gaudavo iš viršijos Morkaus Z. Mes žinojome apie bolševikų atslinkimą, apie valstybės kūrimąsi, pasakydavo žiniui ir iš pasaulio.

Viršila Morkus Z. buvo prityręs karys, savas žmogus, dūkas. Buvo labai linksmo būdo, kai jį neršo su savanoriais tarnybiniai klausimai, mėgo tuos pačius malonumus, kaip ir savanoriai, vargo kartu su mumis ir mūsų visų vargus.

Kareivių tarybų, panašiai, kaip pas vokiečius, pas mus ne tik nebuvo, betgi niekas apie jas nei galvojo ir net neužsimindavo. Mes visiškai pasitikėjome savo vadais ir žinojome, kad ir jie vargsta, kaip ir mes dėl Lietuvos laisvės.

Bendrai imant, savanoriai buvo gero ūpo, gerų viltų ir pilni pasiryžimo. Daugumas veržėsi į kovą, nors jie nekažin kaip buvo paruošti. Visi būvome įsitikinę, kad žinių, ginklų ir aprangos trūkumai bus savanorių nugalėti jų veržlumu ir pasiryžimu. Tas gyvenime pasitvirtino.

SAVANORIAI IR VOKIEČIAI

Su vokiečiais santykiai buvo blogi. Prieš mūsų dėl Alytaus 12-13 vasario 1919 m. jų buvo vos vienas batalionas pestininkų ir vienas, nepilnas, eskadronas raitijos. Buvo tai senos vokiečių armijos likučiai, kuri kaip sniegas ištirpo pirma iš Baltųjų, vėliau ir iš Lietuvos. Stačiai neįtikėtina buvo apie tai girdėti, nes atrodė, kad tos geležinės santvarkos niekas nepajėgs suardyti. O vistik ji suiro.

Vokiečiai su bolševikais buvo sutarę demarkacinę liniją, kurios bolševikai nesilaikė ir veržėsi į priekį. Vokiečių daliniai Lietuvoje nebuvo tam, kad padėtų atstatyti tvarką ir sustiprinti Lietuvos valstybę, jiems rūpėjo labiausiai ginti savo valdymą Rytprūsų rubežiu, o tas, aišku, buvo geriausiai vykdyti svetimoje, šiuo atveju, Lietuvos teritorijoje.

Vokiečiai nenorom kovojo su

bolševikais ir buvo pakėlę sparnus vykkti namo. Mažai domėjosi kas aplink dedasi. Jie buvo per praužusį karą smarkiai pavargę, išsemti.

Jie stovėjo lauko sargyboje Alovėje ir Švobiškių kaime ir saugojo visus tris tiltus per Nemuną (Kaniūkų — plento, geležinkelio ir Alytaus miesto). Tos sargybos neleido, be jų leidimo, keliauti Suvalkijon. Tuo metu tai buvo šios srities duonos aruodas ir iš čia plaukė spekuliuojamoji duona į Vilniją. Aišku, vokiečių sargybos, ypač žemos metu, kai Nemunas buvo užšalęs, mažai reikšė, bet bent važiuotus vokiečiai galėjo kontroliuoti. Be reikalo jie neleidė nei lietuviams — savanoriams pereiti per tiltus, o ir jų kareivinių rajoną galėjo įeiti tik 1-mo pulko aukštesni pareigūnai tarnybos reikalais. Bet jų leidimus turėjo ir visur galėjo pereiti kai kurios ponitės ir pamelės, netgi neeilinės vietos gyventojų atstovės, dėl ko mes, savanoriai, stebėdavomės ir piktinomės.

Vokiečiai palaikė gerus santykius su vietos žydais. Juos rijo prekyba ir spekuliacija. Žydekutės noriai draugaudavo su vokiečių kariais.

I mus savanorius vokiečiai šnairavo, pajukdavo ir į draugystę nesileisdavo, nors nieks iš mūsų ypatingai prie jų ir nesigretindavo.

Vokiečių patuliai patuliuodavo Alytuje ir Vilniaus pusėje. Dažnai pravažiudavo. Prasilenkdavo šaltai, nedraugingai. Prieš Kalėdas, man dar neįstojus kariuomenėn, buvo įvykęs su vokiečiais incidentas, kuris vos ne privedė prie pavartojimo ginklo. Abi pusi buvo pasišaukusios, ir tik griežtai laikantis pulko vadai kar. Juozapavičiui, išvengta kraujo praliejimo. Mat vokiečiai pabijojo paleisti pirmą šūvį.

Suvalkų Alytuje emė plėtotis prekyba. Žydai nuo seno buvo paslėpę prekių, dalinai jas gaudavo pas vokiečius, emė su gyventojais prekiauti, mainytis maisto produktus, gyvulius ir pan. Buvo panaši prekyba Vilniaus pusės Alytuje, bet ne tokia gyva. Per užšalusį Nemuną ties Nemunačių. Sudvajais, pesti keliavo žmonės duonos ieškoti net iš Vilniaus. Per tiltus veržėsi apylinkės gyventojai, daugiausia moterys, pirkus anojė pusėje druskos ir kitų recalesnių prekių. Ypač paprato eiti į aną pusę savanorių giminės ir pažįstamos, nes mes sudarydavome joms specialią progą.

(Bus daugiau)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VĖSINAMA LAI DOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef. 476-2345

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTES AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijų

AMBULANSO
PATARNAVIMAS

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1007

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET
2314 WEST 23rd PLACE

REpublic 7-1213
VIRginia 7-6672

11028-SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

DR. K. G. BALUKAS

AKUBERUJA IR MOTERŲ LIGŲ
GINEKOLOGINIS CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building) Tel. LU 5-4446
Pirma ligoninė pagal susitarimą.
Jei nestalipieja, skambinti 374-9904

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika

Medicinos direktorius
1928 S. Main St., Westchester, Ill.
VALANDOS: 9-9 darbo dienomis ir
tuo pat metu savaitės 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728

TEL. - 88 3-5892

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBŲ AKIŲ LIGOS

3907 West 163rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI

2613 W. 71 St. Tel. 737-5147
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Jėdaryta troč.

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PŪSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 43RD STREET
Valandos: antradi. 1-4 popiet,
ketvirtadi. 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sandra praktikė, spec. MOTERŲ LIGOS

Ofiso 2657 WEST 5TH ST. 2ND FLOOR
Tel. PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm. antradi., trečiadi.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadi.
dienai 2-4 val. popiet ir kita laiku
pagal susitarimą.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Paprastai - Prof. Med. Med. balt.
Special. Special. Special. Special.

(Arch. Support) ir t. t.
Val. 8-4 ir 8-8. Šeštadieniai 8-1
2650 West 43rd St. Chicago, Ill. 60629
Tel.: PR 8-5884

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.

5025 CENTRAL AVE.

St. Petersburg, Fla. 33710

Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdrauda
2EMA KAINA
R. SERANAS
Tel. WA 5-8083

MOVING

Apdraustas perkraustymas
ir tvirtinimas.

ANTANAS VILIMAS

Tel. 374-1882 arba 374-5996

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Laidimai - Pilna apdrauda

2EMA KAINA

R. SERANAS

Tel. WA 5-8083

ENERGY WISE

Change the oil and
filters every 3,000 to
6,000 miles to avoid
wasting gasoline.

Don't be a Bom Loser!

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gusen — MINTYS IR DARBAS, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoračio jaunas žmones ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gusen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$1.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gusen — AUKSTA KULTūra — ŽIAURUS ŽMONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiliutus čekį arba money order, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

Make Your Own Family Health Information Jar

Many accidents and health emergencies occur in the home each year. And many complications can be avoided by taking preventive steps for your family's health and safety. One such step is keeping a "Family Health Information Jar."

It's important that family medical information be readily available to emergency medical personnel or whoever first arrives at the scene. A brief medical history of each family member will quickly alert rescue squads, paramedics or other individuals to handicaps, allergies or other special family health problems. Just fill out a Family Health Information form. Place it in a medium-sized glass jar. Apply an attention-

getting label, cap the jar, and then put the jar in your refrigerator. Some of the information will be instantly readable through the jar. A second label should be placed on or near your telephone indicating that your Family Health Information Jar is in the refrigerator.

If you want to make a Family Health Information Jar, write for 2 free labels and a Family Health Information form. You will also receive a Kitchen Safety leaflet from Owens-Illinois with helpful tips on purchasing and storing foods in glass containers and information on food spoilage signs. Address: Kitchen Safety, Dept. 10, P.O. Box 361, Madison Square Station, New York, NY 10010.

Bendruomenės vagos

(Atkelta iš 2 psl.)

negarbingas ir neleistinas — džiaugsmo šventės oficiali tribūna negalėjo ir neprivalėjo būti keršto nuodu sutepta, dėl ko dauguma šventės dalyvių pasiūlyto giliai įžeisti ir čia pat pradėjo mesti priekaištus ponui V. Kutkui.

Čia pateiksiu tik kelis, nepažįstamus spaudos etikos: „Jis pademonstravo tik asmeninį dvasinį skurdą, kultūrinį nuosmukį“. Kultūrinės organizacijos vadovas davė arogantišką pamoką jaunimui, jis suėdė skaudų smūgį tautiniam organizaciniam pasisavimui. „Kol šitie politiniai pasimetėliai frontininkai siautės Liet. B-nėje, išeivijoje nebus nei tvarkos, nei darnos“ ir pan.

Vis dėlto reikia manyti, kad pono V. Kutkaus viešas kerštas neužmuš dr. L. Kriaučiūno tautinio, organizacinio idealizmo, nes jis yra „kietas riešutas“ — giliai samoningas patriotas. Bet principu reikia visuomenininko ir kultūrininko aureolę saugoti ir gerbti, o ne ją niekinti. Ypač kada idealistinis organizacinis pasisavimas jaunimui kasdien silpnėja.

A. Beržienė

Kronikos žinios

◆ A. Juskevičius, R. Lievių Bendruomenės tarybos prezidentas, pirmininkas, dr. V. Dargis — centro valdybos pirmininkas, ir J. Serapinas — centro valdybos generalinis sekretorius, buvo pakviesti ir oficialiai dalyvavo Veiksnių konferencijoje, įvykusioje New York'e š. m. birželio mėn. 21 dieną. A. Juskevičius pasakė sveikinimo kalbą ir užtikrino visokeriopą paramą politiniams veiksniams — VLIKui ir ALTAi. Suvažiavimo dalyviai jo kalbą užgrynė ilgą plovimą.

◆ Kan. V. Zakarauskas, R. Liet. B-nės tarybos prezidentas, pirmininkas, žinomas pamokslininkas Neprik. Lietuvoje ir išeivijoje, yra ilgametis Marquette Parko lietuvių parapijos vikaras. Iškilmingų lietuvių švenčių proga (Vasario 16, Tautos diena ir Birželio įvykių minint) jis pasako rinkinius, patriotinius, religinio pagrindo pamokslus. Jie daugelio žmonių įrašomi į juosteles. Išmąstytais kanaaninko pamokslais turėtų susirūpinti ir lietuvių radiojauklėlių vedėjai, pasistengti pamokslų juostas gauti ir jas pla-

čiai visuomenei paskleisti, nes iš tikrųjų yra ko paklausti ir dėl ko susimąstyti kaip tautininkui, taip ir religinės moralės požiūriu.

◆ R. Liet. B-nės leidinių komisija pasiūlytusi darbuojančius pavasarį išleisti leidinį — dr. Z. Danilevičiaus paskaitą — jau būgia platinti. Leidinys pasiekė daugelį Amerikos, Kanados lietuvių, keliasdešimt egzempliorių yra pakeliui į Pietų Ameriką, jie skirti visuomenės veikėjams. Leidinys jau baigiamas platinti, norintieji dar gali gauti pas Reorganizacinės lietuvių Bendruomenės veikėjus.

Leidinių komisija planuoja netrukus išleisti ir mūsų produktyvaus žurnalisto A. Pleškio parengtą straipsnį — dokumentinę medžiagą apie Liet. Bendruomenės skaldymą ir skaldytojus. Dabarties ir ateities lietuvių tešinos kaip išeivija tvarkėsi, kas, kaip ir dėl ko kenkė jos organizacijai veiklai, kas ir dėl ko ją erzino, skaldė...

◆ Dr. B. Motušienė ir jos vyras inž. Viktoras yra pasiūlytę visuomenininkai. Dr. Bronė aktyviai reikiama BALFe ir ALTOj. Šiuo metu ji yra Cicero ALTOs skyriaus vykdomoji vicepirmininkė, ji šimtaprocentiniai pateisina savo pareigas: organizuoja ALTOs renginius, rengia rezoliucijas, informuoja spaudą apie Lietuvos lietuvių organizacines veiklas ir Lietuvos lietuvių reikalus. Tik dėl nežinomų priežasčių nesimato Motušų pavardės švenčių ar minėjimų aprašymuose, šita pavardė kažkodėl gan dažnai vis užmirštama...

◆ Chemikė Z. Galinienė iš Lemont, Ill., yra giliai pasipiktinusi vietos frontininkų taktika, jų veikla nesuderinama su daugumos lietuvių vedama demokratine, tautinės ištikimybės politika. Ji akyiai seka Reorganizacinės Liet. B-nės veiklą ir jai priitaria. Veiklą parėmė ir pinigų, paaukojo \$50. Pakviesta būti atskiromis leidinio mecenate — neatsisakė, kuo leidinių komisija labai apsiūžė, nes yra užplaukusi dar šiemet išleisti ir tautinį suaktyvinį leidinį.

— Amerikos Legiono Dariaus Girėno posto komandierius Harry Gembara ir buvęs komandierius Jonas L. Paukštis kviečia visus dalyvauti kpt. Stepono Dariaus ir lt. Stasio Girėno 47-ty metų sukakties minėjime šį sekmadienį, liepos 27 d., 1 val. prieš joms pastatytą paminklą Marquette parke, prieš Marijos mokyklą.

J. Girdžiūno „ekskursijos“

„Naujiene“ buvo atspausdintas J. Girdžiūno straipsnis „Vokietija (1945–1949)“. Tame straipsnyje Girdžiūnas rašo kelias ekskursantų lankomas vietas Bavarijoje. Kelios vietos yra aprašytos visai kitaip, negu jos yra tikroviškos. Atrodo, kad J. Girdžiūnas yra tik apie tas vietas girdėjęs, tikrenybėje jų nematęs.

Pirmoji ekskursija buvo Fussen apylinkėse esančio karaliaus pilį. „Aplankėme Fussen apylinkėje, berods, Neuschwanstein ištaikingą karalių pilį“. Žodis berods rodo, kad Girdžiūnas ne tos pilies pavadinimo nežino, nes abejojo. Todėl, kaip ta pilis atrodo, nežino.

Antroji vieta, kur jis buvęs, yra Linderhof pilis. Apie tą pilį yra jo daug prirašyta. Vis ko nenagrinėsiu, o paimsiu tik vienos vietos jo aprašymą. „Už sukome į požemį. Vingių vingiais čiuroleno skaidrus upelio vanduo. Pro melsvą vandenį ekrane slinko gražūs spalvoti gamtos vaizdai ir nuotaikingos figūros.“

Tikrenybėje yra ne požemis, o išgaubtas, netaisyklinas pavidalo pastatas, kuris apitinkuotas nelygiai, kad atrodytų milžiniškas akmuo. To pastato viduje yra scena dainininkams ir orkestrui. Puošus, karaliai sėdėti sostas ir jo svečiams brangios sėdynės. Taigi, to pastato paskirtis buvo karaliai teatras. Girdžiūnas temė tik upelį ir fantastišką vaizdą.

Tolimesnė kelionė jo buvusi aukščiausioje Vokietijoje kalnų Zugspitz. Na, ir prirašė ko visai nematė. „Garvežio ir vagonų ratai buvo nelygūs, bet krumplyuoti; tokie pat buvo ir bėgiai. Traukinys į kalną kopte pūknodamas, palengva darydamas vingius aplink stačius kriaušius“.

Netiesa. Į kalno viršūnę kurosuoja be jokio pūknėjimo elektrinis traukinys, įrengtu kalno viduriu tuneliu, o ne aplink kriaušius. Taip pat nei motoro, nei vagonų ratai, nei bėgiai nėra krumplyuoti. Tarp bėgių yra neplatus metalinis krumplyotas patiesalas, o apačioje motoro yra krumplytas sukdamasis motoro krumplylatis ir rieda palengva aukšty, arba žemyn. Na, ir vėl: „Išlipę ant kalno viršūnės su likome šaltą ir stiprų vėją... nuo kalno nusileidome pavarų“.

To kalno viršūnėje yra net ir vasarą žemiška temperatūra. Ekskursantai nuvykę vasariškai apsirengę šaltėje sustitę per keliolika minučių. O jis ten išbuvo ko ne visą dieną. Jeigu jis ten būtų buvęs, būtų parašęs, kad išlipęs iš keltro reikia skubėti ir užkandę, kuri ten yra. Bet jis apie ją nieko. Yra nepertoli ir observatorija ir apie ją nieko.

Toliau dar įdomiau. Tai kelionė į Chiemsee salą, kurioje yra karaliaus statyta pilis. Girdžiūnas lyg ten buvęs rašo: „Pilies fasadas išdeko-

ruotas varlių, driežų ir kitokių roplių figūrinėmis, o tos figūros pūrkė ir taškė vandens aukštyn ir į šonus“.

Tikrenybėje, pilies fasadas visai nedekorotas jokiomis figūromis. Ir čia iš ko nors girdejes painioja.

Netoli to rūmų yra fontanas, kur iš visokių gyvūnų — gifūrų tryksta vanduo.

Įėjęs į pilies vidų temė tik karaliaus miegamąjį kambarį. Ekskursantus aiškinojas apvedžioja po daugelį kambarių, kurie brangenybėmis ir puošnumu tiek pat įdomūs, kaip ir tas miegamasis. Negali rašyti ko nematęs.

Toliau Girdžiūnas rašo apie Berchtesgadeną, į Berchtesgadeną žmonės vyksta pamatyti druskos kasyklas, Watzmann kalną, Koenigsee (karaliaus ežerą) ir bendrai pasižvalgyti Alpių įdomioje apylinkėje.

Girdžiūnas temė Hitlerio būstinę, kurios mes ten buvę nematėme. Matėme aukštai ne kavinę, bet Hitlerio slėptuvę, kuri buvo pavadinta Hitler Haus, arba Adler Nest.

Kad J. Girdžiūnas galėtų savo netikslumus pamatyti, siūlau jam atvykti pas mane. Aš foto nuotraukomis supažindinsiu jį su netikslumais.

Mano adresą Girdžiūnas gali gauti „Naujienų“ administracijoje.

Vladas Valinevičius

TRUMPA!

— Adele Puleikienė iš Lemon-to ilgesnį laiką viešėjo pas artimus giminiams Frank ir Ireną Juodačius, Holden, Mass. Prisimindama jų nuosirdumą ir malonų priėmimą, užsakė jiems ketvirtadaliui metų Naujienas. Dėkui jai už tokį dovanos parinkimą, kartu prisidedant prie platinimo. Ponai Juodačiai yra jaunesnės kartos, augina tris gražiai išauklėtas dukreles. Nors Frank Juodaitis turi darbą didžioje Amerikos spaudoje, jį jį šeima pareina nemažai ir lietuviškos spaudos. Tikimasi, kad jie susipažinę taps nuolatinių Naujienų skaitytojais.

— Vladas Bražionis iš Marquette Parko prisidėjo prie Naujienų ir jų platinimo vjaus palaikymo, atsiųsdamas \$33 prenumeratą. Labai nuosirdžiai dėkujame. Visi skaitytojai prašomi remti Naujienas ir jas platinti. Visi lietuvių kviečiami ir jas atkreipti savo asmeniską dėmesį, gerai su jomis susipažinti ir pareikšti savo asmeniską nuomonę jas užsisakant. Platinimo vjaus proga jos yra siunčiamos susipažinimui dvi savaites nemokamai ir naujiems skaitytojams teikiamos lengvatos. Lai V. Bražionio, taip pat Adelės ir Jono Puleikių užsakytos prenumeratos būna geri pavyzdžiai.

— Teisininkas Jonas Kutra, Santa Monica, Cal., visuomenės veikėjas, spaudos darbuotojas ir jos rėmėjas, prašedamas prenumeratą, savo gerus linkėjimus atlydėjo \$10 auka. Dėkui už vertingą bendradarbiavimą ir už auką.

— Dėkui F. Peteraičiui iš Glen Ellyn, Ill., už ankstyvą prenumeratos pratęsimą, gerus linkėjimus ir už \$5 auką.

— Metinė meno mėgėjų paroda Rush gatvėje tarp Cedar ir Chicago Ave., bus liepos 25-27 d. nuo vidudienio iki 10 val. vak.

— Eleonora Kriškiūnaitė-Lukas iš Chicago pietvakarių išvyko į Little Company of Mary ligoninę. Jos artimieji linki jai kuo greičiausiai pasveikti ir grįžti į savo šeimą.

— Horoscopes or Astrologia Tarot Card Readings. Saturday 11 to 5 no appointment necessary. ELINOR JAKSTO, 17 N. STATE ST., Rm. 1717. Mes kalbame lietuviškai. 782-3777 or

REAL ESTATE

Manai, Zėmė — Pardavimai REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLO PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKĖJIMAIS DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-7741

BUTŲ NUOMAVIMAS

• NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS • NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ RČSIŲ DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

• LIETUVISKAS RESTORANAS su namu ir įrengimais Marquette Parko rajone. Labai geras biznis, lengvos pirkimo sąlygos.

• 2 BUTŲ MEDINIS prie 68-tos ir Maplewood. Labai tinka giminingoms šeimoms.

• MORINIS BUNGALOW Brighton Parke, 15 metų. Reikia skubiai parduoti. Neaukšta kaina.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

We'll help you make the right move.

JEI GALVOJATE

PIRKTI AR PARDŪCTI, nuomoti ar apdrausti savo nuosavybę Chicagoje ar bet kur Amerikoje, prašome skambinti ar užėiti į mūsų įstaigą.

Mes visuomet pasiruošę jums patarnauti.

Mes priklausome MLS ir turime kompiuterį.

Virš 500-tai namų pasirinkimui.

BUDRAITIS REALTY CO.

6600 S. Pulaski Road

Tel. 767-0600

Independently owned and operated

Juozo Šmotelio

ATSIMINIMU SKIRSNELIAI

Graži, lengvai skaitoma ir įdomi 250 puslapių knyga, sukrauta autoriaus troboje. Cikagos ir apylinkės lietuvių, skirsnelių mėgėjai, prašomi atvykti ir knygą pasiimti. Kitur gyvenantieji prašomi užsisakyti paštą.

Autoriaus adresas: 7114 S. Campbell Ave. Chicago, IL 60629 Knygos kaina — 5 doleriai.

KAIP SUDAROMI TESTAMENTAI

Tuo reikalu jums gali daug padėti teisininko Prano SULO paruoštą, — teisėjo Alphonse WELLS peržiūrėtą, „Sūdumos“ išleista knyga su legaliskomis formomis.

Knyga su formomis gaunama Naujienų administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago, ILL. 60608. Kaina \$3.00.

◆ Nailono kojines pasirodė Amerikos rinkoje 1940 m. rugsėjo 25 d.

925-8392. Professional Member American Federation of Astrologers. (Pr.)

ELECTROS ĮRENGIMAI, PATAISYMAI Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiešiuose greit, garantuoti ir sažiningai. KLAUDIJUS PUMPUTIS 4514 S. Talmán Ave. Tel. 927-3559

DĖMESIO 62-80 M. AMŽIAUS VAIRUOTOJAI Tikrai \$120 pusmečiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams Kreiptis: A. LAURAITIS 4645 So. ASHLAND AVE. 523-8775

GENERAL REMODELING • Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalčius darbai, cemento laiptai, portaliai, stogai ir visa kita. FETINGIS CONSTRUCTION 7152 So. Kedzie Avenue Tel. 776-8505

A. TVERAS Laikrodžiai ir brangenybės Pardavimas ir Taisymas 2646 West 69th Street Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus P. NEDAS, 4059 Archer Ave. Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. SIMXUS Notary Public INCOME TAX SERVICE 4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450 Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY F. Zapalis, Agent 3208½ W. 95th St. Evergreen Park, Ill. 60642. 424-8654 State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA VALDEMARAS BYLAITIS ir VINCAS BRIZGYG Darbo val.: nuo 9 ryto iki 7 vak. Seštadieniais, nuo 9 iki 12-tos arba pagal susitarimą. Telefonuoti 778-8000

Advokatas GINTARAS P. CEPENAS Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Seštadienį, nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą. Tel. 776-5162 arba 776-5163 2649 West 63rd Street Chicago, Ill. 60629

DENTURE WEARERS A major advancement CUSHION GRIP DENTURE ADHESIVE one application holds comfortably up to 4 days

an INCREDIBLE SALE

chain fever is here

Everyone has chain fever and we've got the selection and prices to prove it. All styles... all widths and lengths... all great value and all

in 14k gold from Italy. 40% off

14k Gold Charms — 30% off

14k Gold Earrings — 30% off

14k & 18k Religious Medals — 30% off

HAIL Beauty Supply, Inc.

3221 W. 63rd St.

Open Daily 10:00 a.m. to 8:00 p.m. Tel. 326-7400

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ MARIJA NOREIKIENĖ 2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787 Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių. MAISTAS IS EUROPOS SANDRIUJ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Cosmos Parcels Express Corp. MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE 2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2787 V. VALANTINAS

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams tikimais tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinis darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėjo daugiau kaip ASTUONIS MILIJONUS dolerių apdraudų savo nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neieško pelno, nariams patarnauja tik savišalpos pagrindu.

Elektrinės lietuvių ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukšto mokslo ir ju gyvendimo pradžiai.

SLA — valius apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu vyra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopu veikėjus, jie jums mielai pagelbės į SLA įsirašyti.

Gaile kreiptis ir tiesiai į SLA Centra: LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA New York, N. Y. 10001 307 W. 30th St. Tel. (212) 543-2218